

Lleis

Llei 7/2026, del 30 d'abril, general de turisme.

Atès que el Consell General en la seva sessió del dia 30 d'abril del 2026 ha aprovat la següent:

Llei 7/2026, del 30 d'abril, general de turisme

Índex

- Exposició de motius
- Títol I. Disposicions generals
- Article 1. Objecte i finalitat
- Article 2. Àmbit d'aplicació
- Article 3. Definicions
- Article 4. Principis informadors de la política turística
- Títol II. Organització i competències
- Article 5. Competències del Govern
- Article 6. Competències dels comuns
- Article 7. Relacions interadministratives
- Article 8. Organització de l'Administració turística
- Títol III. Recursos turístics
- Capítol primer. Règim general
- Article 9. Concepte, naturalesa i règim jurídic
- Article 10. Foment i protecció dels recursos turístics
- Capítol segon. Ordenació i planificació
- Secció primera. Ordenació territorial dels recursos turístics
- Article 11. Ordenació territorial dels recursos turístics
- Secció segona. Planificació turística
- Article 12. Planificació turística
- Article 13. Pla nacional de turisme
- Article 14. Estudis de capacitat de càrrega màxima turística
- Secció tercera. Accessibilitat
- Article 15. Andorra accessible i sense barreres
- Títol IV. Drets i deures dels usuaris i dels prestadors de serveis turístics
- Capítol primer. Drets i deures dels usuaris dels serveis turístics
- Article 16. Drets dels usuaris dels serveis turístics
- Article 17. Deures dels usuaris dels serveis turístics
- Capítol segon. Drets i deures dels prestadors de serveis turístics
- Article 18. Drets dels prestadors de serveis turístics
- Article 19. Deures dels prestadors de serveis turístics
- Títol V. Serveis turístics
- Capítol primer. Establiments d'allotjament turístic
- Article 20. Establiments d'allotjament turístic
- Capítol segon. Mediació turística
- Article 21. Empreses turístiques de mediació
- Article 22. Agències de viatges
- Capítol tercer. Empreses de turisme actiu i d'ecoturisme
- Article 23. Empreses de turisme actiu

Article 24. Empreses d'ecoturisme
Article 25. Cobertures d'assegurances
Capítol quart. Professions turístiques
Article 26. Concepte
Article 27. Informadors turístics
Article 28. Guies de turisme
Capítol cinquè. Altres serveis turístics
Article 29. Definició
Article 30. Promoció de l'oferta comercial i de restauració com a complement turístic
Títol VI. Promoció i foment del turisme
Capítol primer. Promoció d'Andorra com a destinació turística integral
Article 31. Definició
Article 32. Principis d'actuació en matèria de promoció turística
Article 33. Creació, modificació, utilització i extinció de la marca Andorra
Article 34. Promoció de la marca Andorra
Article 35. Mesures de promoció turística
Article 36. Portal turístic
Article 37. Declaracions d'interès turístic nacional
Capítol segon. Foment del sector turístic
Article 38. Definició
Article 39. Objectius de l'activitat de foment
Article 40. Foment de la desestacionalització
Article 41. Foment de l'associacionisme
Capítol tercer. Formació i professionalització del sector turístic
Article 42. Formació i innovació en turisme
Capítol quart. Informació i comunicació turística
Article 43. Informació turística
Article 44. Senyalització turística
Capítol cinquè. Ajuts, subvencions i mesures honorífiques
Article 45. Ajuts i subvencions al sector turístic
Article 46. Incentius i estímuls honorífics
Títol VII. Qualitat i innovació turística
Capítol primer. Qualitat turística
Article 47. Qualitat turística
Article 48. Objectius
Capítol segon. Innovació turística
Article 49. Innovació turística
Article 50. Accions d'R+D+I
Article 51. Sistema d'intel·ligència turística i transferència de coneixement
Títol VIII. Sostenibilitat i circularitat
Capítol primer. Turisme sostenible
Article 52. Definició
Article 53. Principis generals de protecció i conservació del patrimoni cultural i natural
Article 54. Prevenció de la contaminació i responsabilitat per danys ecològics
Article 55. Estratègies de sostenibilitat turística
Article 56. Espai turístic saturat
Capítol segon. Circularitat en les activitats turístiques
Article 57. Circularitat
Article 58. Circularitat en les activitats turístiques
Article 59. Integració de l'Estratègia d'economia circular en el sector turístic
Títol IX. Control de la qualitat turística
Capítol primer. Inspecció turística

Article 60. Inspecció turística	
Article 61. Personal de la inspecció turística	
Article 62. Funcions de la inspecció turística	
Article 63. Facultats dels inspectors de turisme	
Article 64. Actes d'inspecció	
Article 65. Deures dels inspectors de turisme	
Article 66. Deures del titular de l'activitat turística i del personal empleat	
Capítol segon. Potestat sancionadora	
Article 67. Infraccions administratives en matèria de turisme	
Article 68. Persones responsables	
Article 69. Responsabilitat	
Capítol tercer. Infraccions i sancions	
Article 70. Infraccions lleus	
Article 71. Infraccions greus	
Article 72. Infraccions molt greus	
Article 73. Tipus de sancions	
Article 74. Sancions	
Article 75. Graduació de les sancions	
Article 76. Prescripció de les infraccions	
Article 77. Prescripció de les sancions	
Capítol quart. Procediment sancionador	
Article 78. Tramitació	
Article 79. Incoació	
Article 80. Mesures cautelars	
Article 81. Conciliació i esmena	
Article 82. Resolució del procediment	
Article 83. Execució de la resolució	
Disposició addicional primera. Integració de les unitats d'inspecció	
Disposició addicional segona. Publicació del primer estudi realitzat relatiu a la capacitat de càrrega turística	
Disposició addicional tercera. Estudi per a la implementació d'un bàtxelor en turisme	
Disposició addicional quarta. Estudi d'impacte per a la creació d'una vinyeta turística	
Disposició derogatòria	
Disposició final primera. Desplegament reglamentari	
Disposició final segona. Projecte de llei de modificació de l'impost sobre les estades en allotjaments turístics	
Disposició final tercera. Modificació de la Llei 5/2025, del 6 de març, per al creixement sostenible i el dret a l'habitatge	
Disposició final quarta. Entrada en vigor	

Exposició de motius

I. Introducció i antecedents

La Llei general de turisme té com a objectiu definir el futur del turisme a Andorra mitjançant un marc jurídic integral, modern i alineat amb les millors pràctiques internacionals en matèria de sostenibilitat. Aquesta nova legislació vol reforçar la governança del sector i millorar-ne la competitivitat, donant resposta a les necessitats actuals i futures d'un dels pilars fonamentals de l'economia andorrana.

Al llarg dels darrers anys, Andorra ha consolidat un sector turístic robust i en constant creixement, gràcies a una oferta diversa que combina natura, cultura, compres, benestar i esport. El turisme representa aproximadament el 40% del producte interior brut del país, i constitueix un motor essencial del desenvolupament econòmic.

Segons els resultats de l'estudi de capacitat de càrrega elaborat l'any 2024, la població equivalent a Andorra ha augmentat un 30,4% durant l'última dècada, i ha assolit un rècord de 146.912 persones l'agost del

2024. D'aquest total, un 60,7% correspon a residents i un 40,3% a turistes. Tot i que la percepció social del turisme continua essent majoritàriament positiva, comencen a evidenciar-se signes de saturació en determinats moments de l'any, especialment en aspectes com la mobilitat, l'aparcament i la formació de cues durant els pics d'afluència.

Mantenir el paper estratègic del turisme dins l'economia andorrana exigeix afrontar una sèrie de reptes presents i emergents, derivats de factors tan diversos com l'escalfament global i el canvi climàtic, la creixent competència internacional, l'evolució tecnològica accelerada, les noves demandes d'un turista cada vegada més exigent i un context econòmic en transformació. A aquests reptes s'hi afegeixen desafiaments específics del territori, com la marcada estacionalitat, la concentració de visitants en temporada alta, la pressió sobre el mercat immobiliari, l'escassetat de personal qualificat i l'elevada rotació dels recursos humans del sector.

Tanmateix, el turisme a Andorra també s'enfronta a un escenari ple d'oportunitats. A les millores contínues en infraestructures turístiques s'hi afegeixen polítiques estratègiques orientades a la desestacionalització i a la diversificació de l'oferta, així com iniciatives de formació professional i de qualificació del capital humà del sector.

En aquest context, es fa imprescindible fomentar el desenvolupament d'un model turístic innovador, sostenible, flexible i competitiu. Per aconseguir-ho, cal adoptar una visió de llarg termini, amb una mirada internacional, i construir una cultura turística basada en principis com el desenvolupament sostenible, la qualitat, la innovació, la cooperació interinstitucional, l'educació, la creativitat i la responsabilitat compartida.

En el context actual d'evolució constant del turisme a escala global, diversos factors –com la crisi climàtica i les catàstrofes naturals, la creixent competència internacional impulsada per la digitalització, les xarxes socials i el comerç electrònic, així com la inestabilitat en destinacions turístiques de referència– estan transformant profundament la realitat del sector.

Aquesta mutació permanent exigeix que el disseny de les polítiques turístiques i l'elaboració del marc jurídic corresponent no s'abordin únicament des d'una òptica local, sinó amb una clara vocació internacional, coherent amb les dinàmiques globals i alineada amb els compromisos internacionals en matèria de sostenibilitat.

Conscients d'aquesta necessitat, l'elaboració d'aquesta Llei general de turisme s'ha dut a terme en col·laboració amb ONU Turisme, organisme especialitzat de les Nacions Unides i principal referent internacional en l'àmbit turístic. Aquesta entitat té com a mandat fonamental promoure un turisme sostenible com a eina de desenvolupament econòmic, d'entesa entre els pobles, de pau, de prosperitat i de respecte universal pels drets humans i les llibertats fonamentals, sense cap mena de distinció.

ONU Turisme defineix el turisme sostenible com "el turisme que té plenament en compte les repercussions actuals i futures, econòmiques, socials i ambientals, per tal de satisfer les necessitats dels visitants, de la indústria, de l'entorn i de les comunitats amfitriones". En aquest sentit, els principis de sostenibilitat abasten tres dimensions essencials del desenvolupament turístic: no sols l'ambiental, sinó també l'econòmica i la sociocultural.

La col·laboració amb ONU Turisme ha permès dotar aquesta Llei d'un enfocament internacional sòlid, integrant-hi estàndards globals i bones pràctiques contrastades en matèria de turisme sostenible. El resultat és un marc jurídic actualitzat, harmonitzat i adaptat a la realitat andorrana, que incorpora criteris internacionals sense perdre de vista les particularitats locals. Tot això amb l'objectiu de garantir un desenvolupament turístic equilibrat, competitiu, sostenible i responsable a llarg termini.

En conseqüència, la Llei general de turisme incorpora principis i referències extrets d'instruments normatius internacionals rellevants, entre els quals destaquen la Convenció marc sobre ètica en el turisme, el Codi internacional per a la protecció dels turistes d'ONU Turisme –tots dos desenvolupats per aquesta organització– i la Convenció de la UNESCO sobre la protecció del patrimoni mundial, cultural i natural.

Així mateix, la Llei general de turisme reconeix que el desenvolupament turístic s'ha de fonamentar en els valors i actius que configuren la imatge d'Andorra: l'entorn natural, paisatgístic i esportiu; el patrimoni cultural

i lingüístic; la gastronomia, les tradicions i els costums. En definitiva, una identitat pròpia que es reforça i s'enriqueix amb la integració de les millors pràctiques internacionals en matèria de turisme sostenible.

Aquests atributs distintius, que converteixen Andorra en una destinació única i diferenciada, han de constituir l'eix de la comunicació i la promoció turística, tant per part de les administracions públiques com de les empreses del sector, que han de treballar conjuntament sota la marca Andorra com a destinació turística integral.

Tot això no serà possible si no es reforça de manera significativa el capital humà, element imprescindible per assolir els nivells de qualitat i competitivitat exigits en un mercat globalitzat. La formació contínua, la professionalització dels recursos humans en tots els nivells, la millora de les condicions laborals i el foment de la recerca i la innovació constitueixen eines clau per afrontar reptes estructurals com l'escassetat de personal qualificat, la volatilitat de l'ocupació i l'elevada rotació en el sector turístic.

En paral·lel, cal enfortir la governança interinstitucional mitjançant la implementació de mecanismes eficaços de coordinació i col·laboració entre les institucions públiques i els sectors privats implicats. Aquest enfocament transversal és fonamental per dissenyar i executar una estratègia turística integrada i de llarg termini, que garanteixi la sostenibilitat econòmica, social i ambiental del model turístic andorrà.

Finalment, l'avenç imparable de les noves tecnologies i el paper creixent de les xarxes socials estan transformant les dinàmiques del sector turístic. Aquest escenari planteja un perfil de turista cada vegada més exigent, autònom en la planificació dels viatges i orientat a la recerca d'experiències autèntiques i enriquidores.

Per això, és imprescindible impulsar la recerca, el desenvolupament i la innovació tecnològica dins el sector, tot incentivant la modernització digital de les empreses, establiments i serveis turístics, amb la finalitat d'augmentar la competitivitat, la qualitat del servei i la sostenibilitat global de la destinació.

A més, la incorporació d'eines digitals avançades permetrà optimitzar la gestió dels fluxos turístics, millorar la personalització de l'oferta i potenciar la capacitat de resposta davant les tendències emergents, per contribuir així a consolidar Andorra com un referent internacional en turisme intel·ligent i sostenible.

II. Principis rectors de la Llei

Per assolir els objectius plantejats, la Llei general de turisme s'articula al voltant de quatre eixos temàtics fonamentals, que constitueixen la base d'una estratègia integral i sostenible per al desenvolupament del sector turístic a Andorra.

En primer lloc, la governança es configura com un pilar essencial establint mecanismes sòlids de coordinació i col·laboració entre les institucions públiques i els sectors implicats. Això permetrà dissenyar i executar una estratègia de turisme sostenible a llarg termini que garanteixi una gestió eficient, integrada i coherent amb els objectius nacionals i internacionals.

En segon terme, la formació i la professionalització del capital humà ocupen un lloc prioritari. La Llei estableix les bases per crear una estratègia nacional de recursos humans que inclou la implantació d'una formació mínima obligatòria, el reforç de l'atenció al client i la implementació d'incentius destinats a dignificar i professionalitzar el sector turístic, amb la finalitat d'eleva els estàndards de qualitat i competitivitat.

La digitalització constitueix el tercer eix d'actuació, orientat a promoure l'ús intensiu i estratègic de les noves tecnologies per fer front reptes com la massificació turística, millorar la coordinació entre els actors públics i privats i facilitar la transformació digital del teixit empresarial. A més, la Llei avança en la regulació específica de les empreses digitals i dels creadors de contingut que operen en l'entorn digital andorrà, assegurant un marc normatiu actualitzat i adaptat a les noves realitats tecnològiques.

Finalment, la sostenibilitat s'integra de manera transversal en totes les polítiques turístiques, incorporant estàndards internacionals reconeguts i promovent pràctiques d'economia circular. Es preveuen mesures orientades a la protecció ambiental i a la minimització de la petjada ecològica generada per l'activitat turística, amb el propòsit de preservar els recursos naturals i culturals que constitueixen el patrimoni fonamental del país.

Pel que fa a la línia estratègica principal d'actuació, la Llei general de turisme aposta per enfortir la competitivitat del sector dotant-lo de la capacitat necessària per innovar i adaptar-se a les noves demandes del mercat internacional. Per aconseguir-ho, es promou la diversificació de l'oferta turística, la millora contínua de la qualitat del servei i la creació d'attractius diferenciadors basats en els valors de cultura, natura i benestar, així com el foment d'una inversió responsable i sostenible que impulsi un creixement equilibrat i durador del turisme a Andorra.

III. Estructura de la Llei

La Llei s'estructura en nou títols.

El títol primer conté les disposicions generals que s'han de tenir en compte per determinar l'objecte i la finalitat de la Llei, així com el seu àmbit d'aplicació, que abasta les administracions públiques, els usuaris d'activitats i serveis turístics, les empreses i les professions turístiques.

També incorpora un conjunt de definicions bàsiques, com les de *turisme* o *turista*, així com els principis informadors de la política turística, que marcaran els criteris generals d'actuació.

El títol segon està dedicat a l'organització i les competències de les administracions en matèria de turisme.

En primer lloc, s'estableixen les competències del Govern, exercides pel ministeri competent en matèria de turisme. En segon lloc, es determinen les competències dels comuns en àmbits relacionats amb el turisme.

El text també preveu les relacions interadministratives entre les diverses administracions i entitats amb competències turístiques, amb la possibilitat de formalitzar convenis i conferències sectorials per reforçar la coordinació institucional i l'obligació de coordinar-se amb les polítiques d'habitatge, de mobilitat i de protecció del medi ambient mitjançant els informes que siguin preceptius d'acord amb la normativa aplicable.

Finalment, es regula l'organització de l'Administració turística, dins la qual figura la societat pública Andorra Turisme, SAU, com a principal responsable de la promoció turística del país.

Com a element innovador, cal destacar la creació del Consell Nacional de Turisme, un òrgan col·legiat i consultiu de l'Administració turística destinat a facilitar la col·laboració i el diàleg entre les institucions públiques i la societat civil en relació amb la política turística.

El títol tercer, dedicat als recursos turístics, es compon de dos capítols.

El primer capítol recull el règim general, comença pel concepte i la delimitació dels recursos, i precisa el sotmetiment a la normativa especial i a la legislació turística que sigui aplicable. Addicionalment, es preveu el foment i la protecció dels recursos turístics.

El segon capítol estableix el marc de l'ordenació i la planificació, amb una primera secció dedicada a l'ordenació territorial dels recursos turístics, d'acord amb les normes sobre ordenació del territori, habitatge i altres instruments de planificació que puguin ser aplicables, i amb respecte a les competències del Govern i dels comuns en la matèria.

La segona secció tracta sobre la planificació turística i preveu un pla nacional de turisme, elaborat pel ministeri competent en matèria de turisme, com a instrument de planificació estratègica destinat a establir les directrius i els objectius a llarg termini per a un desenvolupament sostenible, competitiu i de qualitat del sector turístic, que promogui la resiliència d'aquest sector davant el canvi climàtic. També s'hi inclouen estudis de capacitat de càrrega màxima turística, que el Govern haurà d'actualitzar i publicar, com a mínim, cada quatre anys.

El capítol es conclou amb una tercera secció que té com a finalitat fomentar un turisme accessible i sense barreres, responsabilitat de totes les administracions, de les organitzacions de persones amb discapacitat i de les associacions empresarials, d'acord amb la normativa nacional sobre accessibilitat universal.

El títol quart, format per dos capítols, tracta els drets i deures dels usuaris i prestadors dels serveis turístics.

El primer capítol recull, de manera diferenciada, els drets i les obligacions dels usuaris, sens perjudici dels que puguin estar previstos en altres normes aplicables.

El segon capítol estableix, en primer lloc, una llista de drets dels prestadors de serveis turístics; entre d'altres, el dret a mostrar el distintiu de sostenibilitat i circularitat, o a adherir-se a l'arbitratge de consum o a altres mitjans extrajudicials de resolució de litigis. Posteriorment, s'hi defineixen els deures dels prestadors de serveis turístics, com ara la utilització de productes locals sempre que sigui possible i la promoció i preservació del patrimoni natural i cultural, sens perjudici dels deures establerts per altres normatives aplicables.

El títol cinquè, amb cinc capítols, regula els serveis turístics.

El primer capítol, dedicat als establiments d'allotjament turístic, remet a la Llei 16/2017, del 13 de juliol, general de l'allotjament turístic i a la legislació concordant relativa als allotjaments hotelers, apartaments turístics, càmpings, allotjaments rurals, habitatges d'ús turístic i establiments complementaris.

El segon capítol estableix el marc jurídic general de la mediació turística, entesa com l'activitat professional d'intermediació entre prestadors de serveis i usuaris. S'hi regulen les agències de viatges com a operadors turístics essencials en la mediació i l'organització de viatges combinats, en el context europeu del transport i dels desplaçaments turístics.

El tercer capítol se centra en les empreses de turisme actiu i d'ecoturisme, amb l'objectiu de potenciar la gestió i la valoració del patrimoni natural d'Andorra. També s'hi preveu la cobertura d'assegurances per possibles accidents que puguin ser imputables a aquestes empreses.

El quart capítol regula les professions turístiques, és a dir, les relacionades amb la prestació de serveis específics dins el sector turístic, amb una atenció especial a les que se centren en el coneixement i la promoció dels recursos turístics. Tot i que la llista no és taxativa, es reconeixen com a professions turístiques els informadors turístics i els guies de turisme.

El cinquè capítol recull altres serveis turístics d'interès per al sector, i preveu la promoció de l'oferta comercial i de restauració com a complement turístic.

El títol sisè, estructurat en cinc capítols, aborda la promoció i el foment del turisme.

El primer capítol defineix la promoció d'Andorra com a destinació turística integral, amb l'objectiu d'incrementar el coneixement del país i fidelitzar els visitants. Per assolir aquests objectius, es determinen els principis d'actuació, la creació i l'ús de la marca Andorra amb un distintiu exclusiu i integral, les mesures de promoció turística, el Portal turístic i les declaracions d'interès turístic nacional.

El tractament unitari com a destinació implica integrar els diversos destins turístics dins la promoció, tant a escala nacional com internacional, i fomentar la participació dels comuns, del Consell Nacional de Turisme i de les associacions empresarials més representatives.

Per a la promoció de la imatge d'Andorra, el ministeri competent en matèria de turisme podrà adoptar totes les mesures que consideri necessàries, com ara plans i programes sectorials, campanyes de promoció de recursos i productes turístics, assistència a fires i esdeveniments nacionals o internacionals, edició de publicacions divulgatives, col·laboracions en xarxes nacionals i internacionals i qualsevol altra iniciativa que sigui d'interès per fomentar la destinació Andorra.

El Portal turístic es concep com una plataforma digital de promoció que servirà per proporcionar informació sobre recursos i activitats susceptibles d'atraure visitants. Finalment, es preveu la possibilitat de declarar d'interès turístic nacional, amb l'informe previ dels comuns, les iniciatives o els esdeveniments culturals, artístics, esportius, gastronòmics o festius que donin valor a Andorra.

El segon capítol se centra en el foment del sector turístic, com a activitat dirigida a potenciar l'oferta turística. El ministeri competent en matèria de turisme, amb l'assessorament del Consell Nacional de Turisme, podrà utilitzar diverses mesures de foment per diversificar i modernitzar l'oferta, així com per impulsar la formació i el reciclatge professional.

Es destaca especialment la importància de la desestacionalització per reduir els efectes de la temporada baixa, mitjançant mesures que incrementin les visites i la despesa turística. El capítol es conclou amb un article dedicat a fomentar l'associacionisme professional i empresarial dins del sector turístic.

El tercer capítol estableix el marc jurídic de la formació i la professionalització del sector turístic, responsabilitat del ministeri competent en matèria de turisme, que haurà de promoure l'adaptació de la formació a les necessitats de les empreses, amb un enfocament pràctic i tenint en compte les peculiaritats territorials. Segons la naturalesa de les funcions, la formació podrà ser obligatòria o recomanable, però sempre flexible i adaptada a les necessitats del sector. També es preveu la utilització de formats innovadors, com càpsules o píndoles formatives digitals.

El quart capítol es refereix a la informació i comunicació turística. El ministeri competent, en col·laboració amb Andorra Turisme SAU, disposarà de mitjans eficients per oferir un coneixement precís dels recursos turístics del país. Les oficines d'informació turística prestaran serveis d'atenció i altres que pugui determinar l'autoritat competent. A més, es promourà una senyalització turística homogènia, clara i harmonitzada per facilitar l'accessibilitat i el coneixement dels recursos i les destinacions turístiques als visitants, la qual s'ha d'elaborar en coordinació amb els comuns i amb els altres departaments del Govern competents, particularment amb aquells que tinguin competències en matèria de mobilitat, de protecció del medi ambient, del patrimoni natural i del paisatge, i de patrimoni cultural.

El cinquè capítol es dedica als ajuts, subvencions i mesures honorífiques. En primer lloc, es fa referència a les ajudes que pot establir el Govern a través del ministeri competent en matèria de turisme, així com les que puguin crear els comuns per promocionar i fomentar el turisme a les seves parròquies.

També es preveu que el ministeri pugui crear i atorgar incentius i estímuls honorífics com a reconeixement d'actuacions que contribueixin clarament a un turisme de qualitat i sostenible, així com per distingir professionals del sector que hagin fet aportacions de manera destacada al desenvolupament turístic d'Andorra.

El títol setè aborda la qualitat i la innovació turística en dos capítols.

El primer capítol estableix els principis i objectius de la qualitat turística, com a obligació de les administracions turístiques andorranes, per tal d'assegurar una atenció òptima i homogènia als usuaris mitjançant la millora contínua de tots els productes i serveis.

El segon capítol, dedicat a la innovació turística, preveu el suport del ministeri competent en matèria de turisme per impulsar la modernització tecnològica de les empreses i per incidir en la professionalització i la regulació dels nous actors de l'ecosistema turístic.

També s'hi inclouen accions de recerca, desenvolupament i innovació (R+D+I), orientades a aprofundir en l'anàlisi i l'evolució del sector turístic. El capítol conclou amb l'establiment d'un sistema d'intel·ligència turística i de transferència de coneixements per part de totes les administracions i entitats implicades.

El títol vuitè tracta la sostenibilitat i la circularitat en el marc del turisme andorrà. Es prenen com a referència les definicions i els principis establerts per ONU Turisme i la UNESCO en matèria de turisme sostenible i de protecció i conservació del patrimoni natural i cultural, per garantir així l'alineació amb els estàndards internacionals en aquesta matèria.

Així mateix, es fa una remissió expressa a la normativa nacional vigent en matèria de canvi climàtic, economia circular i gestió de residus, amb l'objectiu d'assegurar la coherència entre la política turística i els compromisos del país en matèria de sostenibilitat.

El primer capítol recull les estratègies de sostenibilitat turística i la possibilitat de declarar, de manera excepcional, un espai com a espai turístic saturat, per part del ministeri competent en matèria de turisme, amb la consulta prèvia a les autoritats ambientals i als comuns afectats.

El segon capítol tracta la circularitat de les activitats turístiques, remetent-se a la Llei 25/2022, del 30 de juny, d'economia circular, i integra aquesta matèria dins l'Estratègia d'economia circular en el sector turístic.

El títol novè, relatiu al control de la qualitat turística, ha estat concordat amb el que estableix la Llei 16/2017, del 13 de juliol, general de l'allotjament turístic, especialment pel que fa a les competències dels inspectors d'allotjaments turístics. Aquesta revisió garanteix la coherència normativa i l'adequació dels procediments de supervisió i sanció.

El primer capítol regula el contingut de la inspecció turística, el règim i les funcions del personal inspector, les facultats dels inspectors de turisme, les actes d'inspecció com a documents públics, els deures dels inspectors en l'exercici del seu càrrec i els deures del titular de l'activitat turística i del personal empleat.

El segon capítol, relatiu a la potestat sancionadora, aborda les infraccions administratives en matèria de turisme, les persones responsables i el règim de responsabilitat administrativa.

El tercer capítol fixa la tipologia de les infraccions, distingint entre lleus, greus i molt greus, i regula les classes de sancions i la seva graduació, segons les circumstàncies concurrents en el moment de la infracció, així com el règim de prescripció tant de les infraccions com de les sancions.

Finalment, el quart capítol recull el procediment sancionador, que distingeix les fases de tramitació, incoació, mesures cautelars, conciliació i esmena, i la resolució del procediment i l'execució de la mateixa resolució, que podrà efectuar-se mitjançant mesures d'execució forçosa previstes al Codi de l'Administració.

Títol I. Disposicions generals

Article 1. *Objecte i finalitat*

Aquesta Llei té per objecte la governança, l'ordenació, la planificació, la promoció, el foment i l'estudi del turisme i de la qualitat en la prestació de serveis turístics a Andorra en el marc de la Constitució com a llei fonamental del país, i de la resta de l'ordenament jurídic.

Aquesta Llei té per finalitat:

- a) Proporcionar un marc jurídic ampli i integral per al turisme, alineat amb les millors pràctiques internacionals, com també amb les característiques i necessitats locals, garantint un creixement sostenible, competitiu i responsable del turisme a llarg termini.
- b) Impulsar el turisme sostenible com a sector estratègic de l'economia, generador d'ocupació i de desenvolupament econòmic.
- c) Promocionar Andorra com a destinació turística de referència en l'àmbit internacional, atenent la seva singularitat geogràfica i la seva realitat cultural, ambiental, econòmica i social, impulsant la desestacionalització i potenciant els valors propis de la seva identitat.
- d) Establir les bases per crear, utilitzar i promoure la marca "Andorra".
- e) Millorar la competitivitat del sector turístic mitjançant la incorporació de criteris d'ordenació i planificació, d'innovació tecnològica, de professionalització, d'especialització i formació dels recursos humans i de garantia de la qualitat turística, que millorin la rendibilitat de la indústria turística promovent i facilitant la sostenibilitat i la màxima protecció ambiental.
- f) Erradicar la competència deslleial i l'oferta il·legal o clandestina.
- g) Fomentar la recerca, el desenvolupament i la innovació tecnològica com a prioritats que impulsin el progrés i la competitivitat del sector turístic.
- h) Defensar i protegir els usuaris dels serveis turístics.
- i) Fomentar la diversificació i la desestacionalització de l'oferta turística.
- j) Millorar l'accessibilitat de les infraestructures, els recursos, els productes i els serveis turístics.
- k) Protegir, conservar i difondre els recursos turístics d'acord amb els principis de desenvolupament sostenible, responsable i incliusiu del turisme i de qualitat ambiental.
- l) Garantir la sostenibilitat del desenvolupament turístic, tenint en compte la qualitat de vida de la població resident, amb especial atenció, entre altres, a l'accés a l'habitatge, la mobilitat i la preservació del teixit social i comunitari.

Article 2. Àmbit d'aplicació

Les disposicions d'aquesta Llei són aplicables a:

- a) Les administracions públiques, els organismes públics, els organismes de naturalesa privada de titularitat pública, i altres entitats del sector públic que exerceixin la seva activitat en el territori d'Andorra en matèria de turisme.
- b) Els usuaris de les activitats i els serveis turístics.
- c) Les empreses turístiques, les entitats turístiques no empresarials, els establiments turístics i els treballadors ocupats en qualsevol d'aquests àmbits.
- d) Les professions turístiques i les activitats d'intermediació turística.
- e) Qualsevol altra persona, ens o activitat relacionat directament o indirectament amb el sector turístic.

Article 3. Definicions

A l'efecte d'aquesta Llei s'entén per:

- a) *Activitat turística*: l'activitat destinada a proporcionar als usuaris serveis d'allotjament, restauració, intermediació, informació, assistència o altres activitats d'entreteniment, lleure o esportives, així com la prestació de qualsevol altre servei relacionat amb el turisme.
- b) *Activitats d'intermediació turística*: les activitats que tenen per objecte el desenvolupament d'activitats de mediació o organització de serveis turístics.
- c) *Administració turística*: els òrgans o les entitats de naturalesa pública amb competències específiques sobre el turisme, l'activitat turística o els recursos turístics.
- d) *Empresa turística*: qualsevol persona física o jurídica que, en nom propi, de manera habitual i amb ànim de lucre, es dedica a la prestació d'algun servei turístic o a l'explotació d'algun recurs o establiment turístic.
- e) *Entitat turística no empresarial*: l'entitat que, sense ànim de lucre, té per objecte promoure d'alguna manera el desenvolupament del turisme o d'activitats turístiques determinades.
- f) *Espai turístic saturat*: L'àmbit territorial en què, d'acord amb els estudis de capacitat de càrrega i altres indicadors objectius, l'afluència turística supera els nivells compatibles amb la preservació dels recursos, la convivència veïnal o el funcionament ordinari dels serveis públics.
- g) *Establiments turístics*: el conjunt de béns immobles i mobles que –formant una unitat funcional autònoma– està ordenat, dirigit i disposat pel seu titular per a la prestació adequada d'un o diversos serveis turístics.
- h) *Excursionista*: una persona que fa un viatge, que no inclou una pernoctació, a una destinació principal diferent del seu entorn habitual. A l'efecte d'aquesta Llei, tota referència a un *turista* constitueix al mateix temps una referència a un *excursionista*.
- i) *Oficines de turisme*: els principals agents encarregats d'atendre els turistes, així com de distribuir i facilitar la informació dels productes i serveis turístics.
- j) *Prestadors de serveis turístics*: les persones físiques o jurídiques que, en nom propi, de manera habitual i amb ànim de lucre, es dediquen a vendre o subministrar algun servei turístic, oferir-lo per vendre'l o comprometre's a subministrar-lo, o que exploten algun recurs o establiment turístic.
- k) *Sector turístic*: el conjunt de persones físiques o jurídiques que desenvolupen alguna forma d'activitat turística o hi participen.
- l) *Servei turístic*: l'activitat que té per objecte atendre algun interès o necessitat dels usuaris en el context de l'activitat turística, identificable per separat quan es ven a consumidors i usuaris, i que no necessàriament està vinculada a altres productes i serveis turístics.
- m) *Treballadors del sector turístic*: les persones que presten serveis retribuïts per compte d'altri per a una empresa turística o entitat turística no empresarial.
- n) *Turisme*: les activitats que duen a terme les persones durant els seus viatges i estades en llocs diferents del seu entorn habitual, sigui quina en sigui la finalitat i per períodes temporals determinats. Inclou la combinació d'activitats, serveis i indústries que completen l'experiència turística, com ara el transport, l'allotjament, els establiments de restauració, les botigues, els espectacles, l'oferta d'entreteniment, oci i lleure, i altres instal·lacions per a activitats diverses.

o) *Turista*: una persona que fa un viatge, que inclou una pernoctació, a una destinació principal diferent del seu entorn habitual, per una durada no superior a tres mesos, amb qualsevol finalitat principal (negocis, oci o un altre motiu personal) que no sigui ser contractat per una entitat resident al país o lloc visitat.

p) *Usuaris de serveis turístics*: les persones físiques o jurídiques que, estant o no desplaçades del seu entorn habitual, són destinatàries finals de la prestació de serveis turístics.

Article 4. *Principis informadors de la política turística*

La política turística s'ha de sotmetre als principis i criteris d'actuació següents:

- a) L'ordenació de la governança turística mitjançant l'organització i la divisió de les competències, d'acord amb el que disposa la Constitució i la resta de l'ordenament jurídic.
- b) L'ordenació de l'oferta turística mitjançant la promoció de la qualitat dels serveis, les instal·lacions, els establiments i els equipaments, corregint les deficiències i els desequilibris de la infraestructura turística.
- c) La coordinació de l'ordenació de l'oferta turística i la normativa urbanística mitjançant la conservació del medi ambient, d'acord amb la normativa sectorial vigent.
- d) La configuració d'un marc integral que potenciï la màxima competitivitat de les empreses turístiques i que serveixi com a instrument en la lluita contra la competència deslleial o altres pràctiques il·legals.
- e) La planificació de l'oferta turística atenent les exigències de la demanda actual i futura, així com les característiques i necessitats locals, impulsant la diversificació i la desestacionalització del sector i garantint un creixement sostenible i competitiu del turisme a llarg termini.
- f) L'impuls, el suport i la cooperació amb els agents socials i econòmics del sector turístic i d'altres sectors implicats.
- g) La consolidació, l'estabilitat, la dignificació i el creixement de l'ocupació en el sector turístic, promovent la millora de les condicions laborals dels treballadors i facilitant l'accés a formació especialitzada i oportunitats de desenvolupament professional dins l'àmbit turístic.
- h) La sensibilització de la ciutadania sobre els beneficis i els reptes del turisme, així com sobre la necessitat de tractar els turistes amb respecte i amabilitat, i de preservar els valors culturals i mediambientals i els recursos turístics d'Andorra.
- i) El foment dels estudis, els intercanvis i les investigacions relacionats amb el sector turístic.
- j) La reducció de tràmits i la simplificació de procediments com a eix de l'actuació de les administracions turístiques.
- k) La formació, la recerca, el desenvolupament i la innovació tecnològica en totes les matèries relacionades amb la indústria turística, fomentant la transformació digital del sector.
- l) L'adequació de l'activitat turística a les tendències globals i la seva alineació amb les millors pràctiques i estàndards internacionals en els espais d'interès especial.
- m) El desenvolupament i la promoció del turisme sostenible, entès com el que té plenament en compte les repercussions actuals i futures, econòmiques, socials i ambientals per satisfer les necessitats dels turistes, de la indústria, de l'entorn i de les comunitats amfitriones.
- n) La preservació i la promoció del patrimoni natural i cultural d'Andorra, incloent-hi de manera destacada els actius i béns naturals i ambientals, les expressions culturals i artístiques, materials i immaterials, així com la valoració de l'idioma oficial com a element distintiu d'identitat.
- o) La participació activa dels comuns, de la societat civil i de les entitats ambientals en l'aplicació i l'avaluació de les polítiques turístiques.

Títol II. Organització i competències

Article 5. *Competències del Govern*

De conformitat amb el que disposa l'article 72 de la Constitució, corresponen al Govern, a través del ministeri competent en matèria de turisme, les competències següents:

- a) La formulació i l'aplicació de la política turística.
- b) La regulació de l'activitat turística i de la prestació de serveis turístics, incloent-hi la fixació dels drets i deures dels usuaris i dels prestadors de serveis turístics.

- c) La potestat reglamentària en matèria turística.
- d) La cooperació i col·laboració en matèria de turisme amb els comuns.
- e) Totes les altres competències que li siguin atribuïdes per aquesta Llei o per una altra norma que resulti aplicable.

Article 6. Competències dels comuns

1. D'acord amb l'article 80 de la Constitució, i en el marc de la seva autonomia administrativa i financera, els comuns exerceixen competències que per la seva matèria estan relacionades amb el turisme, i, en particular, pel que fa al comerç, la indústria i les activitats professionals, els recursos naturals, l'urbanisme, les vies públiques, així com la cultura, l'esport i les activitats socials.
2. Els comuns són competents per a la promoció turística de la seva parròquia respectiva, així com per al foment de l'activitat turística dins del seu terme territorial, i han de col·laborar en matèria de turisme amb el Govern en l'àmbit del turisme, i exercir totes les competències que els siguin atribuïdes per aquesta Llei, per la Llei qualificada de delimitació de competències dels comuns o per una altra norma que resulti aplicable.

Article 7. Relacions interadministratives

1. Les administracions i entitats amb competències en matèria de turisme, dins l'àmbit de les seves atribucions, s'han d'ajustar en les seves relacions recíproques als principis d'informació mútua, coordinació, col·laboració, cooperació, respecte als àmbits competencials respectius i ponderació dels interessos públics implicats, prioritzant l'eficàcia i l'eficiència administratives.
2. En aplicació d'aquests principis es poden subscriure convenis de col·laboració, celebrar conferències sectorials, crear comissions interadministratives i elaborar instruments de planificació.
3. En tot cas, les administracions competents han de coordinar-se amb les polítiques d'habitatge, de mobilitat i de protecció del medi ambient, mitjançant els informes que siguin preceptius de conformitat amb la normativa aplicable en els àmbits referits.

Article 8. Organització de l'Administració turística

1. El Govern, a través del ministeri competent en matèria de turisme, defineix la política nacional en matèria de turisme.
2. La societat pública Andorra Turisme, SAU s'encarrega de la definició, la implementació i el control de les accions de màrqueting turístic d'Andorra amb l'objectiu d'aconseguir la millora constant de la seva competitivitat com a destinació turística i, en conseqüència, mantenir i incrementar l'aportació econòmica del sector turístic al producte interior brut. Les accions de màrqueting han d'estar encaminades a promoure l'activitat turística en el territori de totes les parròquies.
3. Es crea el Consell Nacional de Turisme com a òrgan col·legiat i consultiu de l'Administració turística encarregat de gestionar i facilitar la col·laboració i el diàleg entre les institucions públiques i la societat civil en relació amb la política turística. El Consell Nacional de Turisme assumeix, entre altres, les funcions següents:
 - a) Identificar objectius de la política turística, incorporant-hi les aportacions de les administracions i dels representants de la societat civil.
 - b) Proposar els objectius generals del Pla nacional de turisme, i fer un seguiment periòdic del seu desenvolupament.
 - c) Promoure la coherència i la coordinació de les accions de promoció, gestió i organització de les activitats turístiques des d'una perspectiva integradora de la pluralitat i la diversitat dels comuns.
 - d) Fomentar l'alineació de les polítiques i actuacions turístiques amb els compromisos ambientals i els principis de sostenibilitat assumits per Andorra, tant en l'àmbit nacional com internacional.
4. El Consell Nacional de Turisme està compost pel ministre competent en matèria de turisme i el director del departament, que exerceixen les funcions de president i de secretari, respectivament; un tècnic nomenat pel ministre competent en matèria de turisme; dos representants de la societat pública Andorra Turisme, SAU; un representant de cada comú en matèria de turisme, i quatre representants del Consell del Sector

Privat del Turisme. El Govern ha de convidar a participar en les reunions del Consell Nacional de Turisme representants d'altres ministeris i de la societat civil, com ara, representants de les associacions veïnals i de les entitats ambientals, si escau, en funció de la temàtica tractada.

5. El Consell Nacional de Turisme s'ha de reunir, com a mínim, un cop cada sis mesos. L'organització, el funcionament i el règim de quòrum i de majories es regulen per via reglamentària. Tanmateix, reglamentàriament s'ha d'establir el nombre mínim de representants del ministeri competent en matèria de turisme i d'Andorra Turisme, SAU que han d'assistir a les reunions del Consell Nacional de Turisme per considerar que han quedat constituïdes vàlidament.

Títol III. Recursos turístics

Capítol primer. Règim general

Article 9. *Concepte, naturalesa i règim jurídic*

1. Es consideren recursos turístics els béns, els valors, les manifestacions, les activitats, els establiments o els serveis que, de manera aïllada o conjuntament amb altres, tenen la capacitat de generar els fluxos turístics més rellevants i contribueixen a reforçar la realitat d'Andorra com a marca global i a promocionar el país com a destinació turística.

2. Les polítiques públiques en matèria de foment, promoció i protecció del turisme, així com l'activitat inspectora i sancionadora de l'Administració turística, s'han d'orientar en funció de les característiques pròpies dels recursos turístics.

3. Els recursos turístics es regulen per la seva normativa especial i per la legislació turística que sigui aplicable en cada moment.

Article 10. *Foment i protecció dels recursos turístics*

1. El Govern, els comuns i qualsevol entitat pública d'Andorra han de fomentar la creació, la conservació, la competitivitat i la millora dels recursos turístics, donant suport a qualsevol iniciativa pública o privada que persegueixi aquesta mateixa finalitat.

2. Totes les persones tenen el deure de respectar els recursos turístics, com a part del seu patrimoni cultural i natural. Les administracions tenen el deure d'exercir, promoure i fer complir un ús respectuós dels recursos turístics.

Capítol segon. Ordenació i planificació

Secció primera. Ordenació territorial dels recursos turístics

Article 11. *Ordenació territorial dels recursos turístics*

1. L'ordenació territorial dels recursos turístics s'ha de dur a terme de conformitat amb el que disposa aquesta Llei, d'acord amb les normes d'ordenació del territori, així com amb la normativa d'habitatge i els instruments de planificació aplicables. Aquesta ordenació ha de respectar les competències del ministeri competent en matèria de territori i urbanisme i dels comuns en la matèria, sense perjudici dels mecanismes de coordinació i cooperació interinstitucional que siguin procedents aplicar.

2. Sense perjudici del que estableix la normativa vigent i de les competències del ministeri competent en matèria de territori i urbanisme i dels comuns, els procediments d'ordenació i planificació territorial i urbanística han de fomentar la protecció dels recursos turístics i el desenvolupament d'activitats turístiques que siguin conformes als principis establerts per aquesta Llei.

Secció segona. Planificació turística

Article 12. *Planificació turística*

1. La planificació turística s'ha de dur a terme en coherència amb les polítiques nacionals i de conformitat amb la normativa vigent en matèria d'ordenació i planificació territorial i urbanisme. Aquesta planificació s'ha d'orientar al desenvolupament, la promoció i la protecció dels recursos turístics de manera sostenible i respectuosa amb el medi ambient, al foment d'una oferta turística competitiva, de qualitat i resiliència al canvi climàtic, i a l'estímul de les actuacions que reforcin la consideració d'Andorra com a marca global.

2. Els instruments de planificació turística poden incloure, entre altres coses, el Pla nacional de turisme, els plans territorials elaborats pels comuns i els plans sectorials o temàtics per segment turístic.

Article 13. *Pla nacional de turisme*

1. La política turística s'articula entorn del Pla nacional de turisme. Amb una vigència d'entre cinc i deu anys, el Pla constitueix l'instrument de planificació estratègica a escala nacional i estableix les línies directrius i els objectius a llarg termini per al desenvolupament sostenible, competitiu i de qualitat del sector turístic.

2. El Pla nacional de turisme ha d'incloure, entre altres aspectes:

- a) L'estudi de l'oferta turística i dels principals dèficits que presenta.
- b) L'inventari i les característiques bàsiques dels recursos turístics.
- c) L'anàlisi de la demanda i les previsions sobre la seva possible evolució.
- d) Els criteris per avaluar l'impacte del turisme en els recursos que utilitza o visita i les mesures de protecció d'aquests recursos, així com les bases de l'acció climàtica del sector turístic.
- e) La indicació de les àrees en què cal promoure el turisme i de les zones turísticament saturades o sobreexplotades.
- f) La definició de les mesures necessàries per a la millora de la qualitat i la competitivitat turístiques, així com la resiliència del sector turístic davant les condicions climàtiques futures.
- g) Objectius quantitatius i indicadors verificables en matèria de sostenibilitat ambiental, desestacionalització, despesa mitjana per turista i per excursionista i retorn social del turisme, d'acord amb els estàndards internacionals.
- h) Qualsevol altra dada o estudi que es consideri d'interès per a la promoció del turisme sostenible o per a la protecció i la senyalització dels recursos turístics i ambientals.

3. L'aprovació del Pla nacional de turisme correspon al Govern. L'elaboració i la tramitació corresponen al ministeri competent en matèria de turisme, amb consulta prèvia amb el Consell Nacional de Turisme.

Article 14. *Estudis de capacitat de càrrega màxima turística*

El Govern ha d'actualitzar i publicar periòdicament, d'acord amb els estudis dels comuns, com a mínim cada quatre anys, els estudis de capacitat de càrrega turística de què disposa, per garantir la sostenibilitat del desenvolupament turístic. Aquest estudi ha d'atendre, entre altres, els següents objectius:

- a) Garantir la sostenibilitat mediambiental i paisatgística.
- b) Assegurar un desenvolupament equilibrat dels equipaments i de l'oferta turística sobre el conjunt del territori.
- c) Analitzar la capacitat d'absorció del turisme al territori.
- d) Promoure la compatibilitat del model turístic amb un mercat de l'habitatge equilibrat, incloent l'avaluació de l'impacte dels allotjaments turístics sobre el mercat residencial, així com la seva coordinació amb les polítiques públiques d'habitatge i d'ordenació del territori.
- e) Fomentar el consum responsable dels recursos naturals, especialment d'aigua i energia.
- f) Analitzar l'impacte de l'activitat turística sobre la mobilitat, així com sobre les infraestructures i els serveis públics essencials, en particular en matèria de salut, i establir les mesures necessàries per garantir-ne la sostenibilitat i la qualitat del servei a la població resident.
- g) Analitzar la capacitat hotelera òptima, en relació amb el nombre màxim de llits que permeti garantir un model turístic assumible, equilibrat i sostenible.

Secció tercera. Accessibilitat

Article 15. *Andorra accessible i sense barreres*

1. Les administracions públiques han de fomentar el turisme accessible, de conformitat amb el que preveu la normativa sectorial nacional en matèria d'accessibilitat universal.

2. A l'efecte d'aquesta Llei, s'entén per *turisme accessible* una forma de turisme que implica un procés de col·laboració entre les parts interessades per permetre a les persones amb necessitats especials d'accés (en diferents dimensions, com ara la mobilitat, la visió, l'audició i la cognició) funcionar de manera independent, amb igualtat i dignitat, gràcies a una oferta de productes, serveis i entorns turístics dissenyats de manera universal.

3. El ministeri competent en matèria de turisme ha de promoure, juntament amb totes les administracions implicades, associacions empresarials i organitzacions de persones amb discapacitat, iniciatives que eliminin les barreres, en particular per a les persones que tinguin alguna discapacitat, sigui física, intel·lectual o sensorial, de conformitat amb la normativa sectorial vigent en matèria d'accessibilitat.

Títol IV. Drets i deures dels usuaris i dels prestadors de serveis turístics

Capítol primer. Drets i deures dels usuaris dels serveis turístics

Article 16. *Drets dels usuaris dels serveis turístics*

Els usuaris dels serveis turístics, sense perjudici del que estableix la Llei sobre competència efectiva i protecció del consumidor, i la Llei general d'allotjament turístic, tenen dret a:

- a) Rebre informació completa, veraç i comprensible, incloent-hi el preu amb tots els impostos, les condicions i les característiques dels béns i serveis turístics que s'ofereixen abans de contractar-los, tenint en compte els usuaris especialment vulnerables. En cap cas aquesta informació no pot induir a error l'usuari dels serveis.
- b) Obtenir tots els documents que acreditin els termes de la contractació dels serveis turístics, identificant el bé o servei, la qualitat, el preu i les seves característiques i condicions, així com els justificants de pagament.
- c) Gaudir dels serveis turístics amb la qualitat contractada, d'acord amb la categoria de l'empresa, especialment en els establiments d'allotjament, el servei o l'establiment contractats i d'acord amb la publicitat i l'oferta efectuades.
- d) Rebre informació, dins del mateix establiment i en un lloc fàcilment visible, sobre els distintius acreditatius del registre, la classificació i la categoria, així com els distintius de qualitat, capacitat màxima i qualsevol altra informació referida a l'exercici de l'activitat, de conformitat amb la normativa corresponent.
- e) Rebre informació veraç, dins del mateix establiment i en un lloc de fàcil visibilitat, en relació amb els distintius de sostenibilitat i circularitat del servei turístic ofert.
- f) Gaudir dels serveis turístics amb un nivell de seguretat adequat i rebre, per part del prestador de serveis turístics, informació sobre qualsevol risc que es pugui derivar de l'ús normal de les instal·lacions, els recursos o els serveis, en funció de la naturalesa i les característiques de l'activitat i de les mesures de seguretat adoptades.
- g) Gaudir d'entorns, infraestructures i serveis turístics accessibles, que no poden denegar ajustos raonables als usuaris amb discapacitat, segons el que estipula la normativa sectorial nacional en matèria d'accessibilitat universal.
- h) Formular queixes i reclamacions quan els serveis turístics no tinguin el nivell de qualitat suficient d'acord amb el que s'ha contractat. L'empresari turístic ha d'informar sobre l'existència de fulls de reclamació als usuaris dels seus serveis, i l'Administració pública ha de posar a disposició dels usuaris de serveis turístics fulls de reclamació en format digital.
- i) Obtenir de l'Administració turística informació actualitzada i detallada sobre els aspectes de l'oferta i els recursos turístics.

- j) Obtenir la protecció adequada de les dades de caràcter personal dels usuaris dels serveis turístics, de conformitat amb la normativa sobre protecció de dades personals.
- k) Conèixer el número de registre en cas de publicitat o contractació d'allotjaments turístics o de comercialització d'estades turístiques en habitatges, d'acord amb el que estableix la normativa aplicable segons la tipologia d'allotjament turístic.
- l) Poder optar per un sistema de resolució extrajudicial de conflictes, a més de la via judicial, en cas que sigui necessari.
- m) Rebre una compensació adequada o el reemborsament proporcional quan el servei turístic no es presti en els termes essencials contractats, de conformitat amb la normativa de defensa de les persones consumidores.

Article 17. Deures dels usuaris dels serveis turístics

Sense perjudici del que estableixi una altra legislació que sigui aplicable, els usuaris dels serveis turístics tenen les obligacions següents:

- a) Respectar les normes d'ús i de règim interior dels establiments turístics i les regles dels llocs objecte de visita i de les activitats turístiques. Respectar les normes bàsiques de convivència i, pel que fa als habitatges objecte de comercialització turística, també els detalls de la convivència i l'ús adequat dels serveis i béns comuns, i dels espais en copropietat determinats en les normes de règim interior de les comunitats de propietaris dels edificis sotmesos al règim de propietat horitzontal.
- b) Observar les regles d'higiene, educació, convivència social, vestimenta i respecte a les persones, institucions i costums per a la utilització adequada dels serveis turístics.
- c) Respectar les tradicions, la llengua i les pràctiques socials i culturals d'Andorra, així com l'entorn natural i el patrimoni cultural i natural. No interferir negativament en la vida dels residents.
- d) Abonar el preu del servei contractat en el moment de la presentació de la factura o, si escau, en el lloc, el temps i la forma convinguts, sense que en cap cas la formulació d'una queixa o reclamació no eximeixi de l'obligació de pagament.
- e) Respectar l'entorn ambiental, el patrimoni cultural i natural, i els recursos turístics dels llocs visitats.
- f) Respectar les instal·lacions i els equipaments de les empreses i els establiments turístics.
- g) Complir el règim de reserves d'acord amb el que disposi la normativa aplicable i, en el cas d'establiments d'allotjament, respectar la data pactada de sortida deixant lliure la unitat ocupada.
- h) Tractar amb respecte i dignitat les persones que treballen en el desenvolupament de l'activitat turística.
- i) No cedir a tercers el dret a l'ús dels serveis contractats, llevat que estigui permès per la normativa corresponent.
- j) En el cas dels usuaris de serveis d'allotjament turístic, complir les obligacions establertes a l'article 59 de la Llei 16/2017, del 13 de juliol, general d'allotjament turístic.

Capítol segon. Drets i deures dels prestadors de serveis turístics**Article 18. Drets dels prestadors de serveis turístics**

Sense perjudici del que disposin altres normes aplicables, són drets dels prestadors de serveis turístics:

- a) Exercir lliurement la seva activitat sense més limitacions que les previstes per les lleis.
- b) Accedir, a través de l'administració competent en matèria de turisme, a la informació necessària, de forma telemàtica i amb caràcter previ a l'inici de l'activitat i durant el seu desenvolupament, sobre el compliment dels requisits exigits per la normativa turística.
- c) Identificar en el mateix establiment, en un lloc fàcilment visible, els distintius acreditatius de la classificació i la categoria, així com els distintius de qualitat, capacitat màxima i qualsevol altra informació referida a l'exercici de l'activitat, d'acord amb la normativa corresponent.
- d) Mostrar el distintiu de sostenibilitat i circularitat si el servei turístic ofert el tingués, complint les condicions i els requisits establerts per la normativa vigent. Aquest distintiu es pot mostrar a l'entrada de l'establiment i en la publicitat que es faci per diversos mitjans.

- e) Ser informats de les mesures i actuacions rellevants que l'Administració turística dugui a terme en matèria turística.
- f) Participar, a través de les seves organitzacions més representatives i organitzacions sectorials, en els procediments d'adopció de decisions públiques rellevants relacionades amb el turisme que els poguessin afectar.
- g) Sol·licitar la inclusió d'informació sobre les seves instal·lacions, característiques i oferta específica en catàlegs, guies, directoris i sistemes informàtics del ministeri competent en matèria de turisme, segons el recurs o producte turístic o l'àmbit al qual s'estenguin aquests instruments de promoció.
- h) Obtindre el reconeixement de l'Administració turística competent de la classificació administrativa dels establiments de la seva titularitat, sempre que aquests establiments compleixin la normativa corresponent.
- i) Accedir a les activitats de promoció turística que efectui l'Administració turística en les condicions que es fixin.
- j) Adherir-se a l'arbitratge de consum o altres mitjans extrajudicials de resolució de litigis relacionats amb l'activitat turística, i promocionar-lo.

Article 19. Deures dels prestadors de serveis turístics

Són obligacions generals dels prestadors de serveis turístics, sense perjudici de la normativa que els sigui aplicable i, en particular, de la Llei general d'allotjament turístic en el cas dels establiments d'allotjament turístic, les següents:

- a) Registrar la seva activitat davant l'autoritat competent i complir els requisits legals exigibles per funcionar.
- b) Presentar davant l'Administració turística competent les declaracions o les comunicacions i facilitar la informació i la documentació exigibles per desenvolupar la seva activitat.
- c) Mantenir vigents i actualitzades les assegurances de responsabilitat civil, fiances i altres garanties equivalents exigides per la normativa aplicable.
- d) Exhibir en un lloc de fàcil visibilitat els distintius acreditatius de registre, classificació, categoria i especialització de l'establiment, així com els distintius de qualitat, sostenibilitat, aforament i qualsevol altra informació referida a l'activitat.
- e) Oferir un producte adequat als objectius i les finalitats d'aquesta Llei.
- f) Fer públics els preus finals complets de tots els serveis, inclosos els impostos, desglossant increments, descomptes i despeses addicionals.
- g) Oferir informació clara sobre les condicions i les característiques dels serveis turístics, així com de les ofertes i les promocions.
- h) Expedir una factura desglossada dels serveis prestats, segons els preus pactats.
- i) Vetllar pel bon funcionament dels serveis i el manteniment de les instal·lacions, i informar els usuaris de qualsevol risc previsible i de les mesures de seguretat adoptades.
- j) Oferir entorns, infraestructures i serveis accessibles, de conformitat amb la normativa sectorial nacional vigent en matèria d'accessibilitat universal.
- k) Vetllar per la seguretat, la tranquil·litat, la comoditat i la intimitat dels usuaris, garantint un tracte amable i respectuós del personal, amb respecte a l'idioma, els hàbits i les tradicions d'Andorra.
- l) Atendre els requeriments especials comunicats pel client en el moment de la reserva, sempre que hagin estat acceptats.
- m) Permetre l'accés i la permanència dels usuaris, amb les úniques restriccions establertes per la llei, la normativa específica i el reglament intern.
- n) Tenir a disposició dels usuaris els fulls oficials de queixes i reclamacions.
- o) Prestar els serveis d'acord amb la categoria de l'establiment i la normativa reglamentària.
- p) Col·laborar en la preservació dels recursos naturals dins del marc de les polítiques de sostenibilitat i circularitat.
- q) Col·laborar en la promoció i la preservació del patrimoni cultural i natural.
- r) Utilitzar, sempre que sigui possible, productes locals.
- s) Adoptar mesures per prevenir i reduir la producció de residus.
- t) Protegir les dades personals dels usuaris segons la normativa vigent.
- u) Evitar contractar places o activitats que no es puguin oferir en les condicions pactades.

v) Lliurar dades periòdiques d'ocupació als organismes públics competents, segons la normativa estadística.

Títol V. Serveis turístics

Capítol primer. Establiments d'allotjament turístic

Article 20. *Establiments d'allotjament turístic*

Els establiments d'allotjament turístic que es relacionen a continuació es regeixen pel que disposa la Llei general de l'allotjament turístic, així com per la legislació concordant amb aquestes normes:

- a) Allotjaments hotelers
- b) Apartaments turístics
- c) Càmpings
- d) Allotjaments rurals
- e) Habitatges d'ús turístic (HUT)
- f) Establiments complementaris

Capítol segon. Mediació turística

Article 21. *Empreses turístiques de mediació*

1. Als efectes d'aquesta Llei, es consideren *empreses turístiques de mediació* les que desenvolupen activitats d'intermediació i organització de serveis turístics de manera professional, mitjançant procediments de venda presencial o a distància.

S'inclouen dins aquesta categoria les agències de viatges, així com qualsevol altra empresa que, en el futur, dugui a terme les activitats referides al paràgraf anterior.

2. Per garantir la seva responsabilitat contractual amb la persona destinatària final del servei, les empreses turístiques de mediació han de subscriure garanties, la quantitat i les característiques de les quals s'han d'establir reglamentàriament.

3. Reglamentàriament, s'han de fixar els requisits exigibles a les empreses *turístiques de mediació*.

Article 22. *Agències de viatges*

1. Es consideren *agències de viatges* les empreses l'activitat comercial de les quals sigui la mediació i l'organització de serveis turístics. També poden organitzar en exclusiva viatges combinats i serveis de viatge vinculats, i poden utilitzar mitjans propis o aliens per prestar-los.

2. La condició legal i la denominació d'agència de viatges queden reservades a aquestes empreses, i la classificació i el règim administratiu aplicable a aquestes empreses turístiques s'han d'establir reglamentàriament.

Capítol tercer. Empreses de turisme actiu i d'ecoturisme

Article 23. *Empreses de turisme actiu*

1. Són *empreses de turisme actiu* les empreses dedicades a proporcionar al públic en general, de manera habitual i professional, mitjançant preu, activitats turístiques de lleure, esportives i d'aventura que es practiquen servint-se, sense degradar-los, bàsicament dels recursos que ofereix la mateixa natura en el medi on es desenvolupen, i a les quals és inherent el factor risc o un cert grau d'habilitat per practicar-les. Per a la pràctica de les activitats, han de disposar d'equips i material homologats i, excepcionalment, es poden utilitzar recursos diferents dels que ofereix la natura.

2. Reglamentàriament, es determinen els requisits i el règim administratiu aplicable a aquestes empreses.

Article 24. *Empreses d'ecoturisme*

1. Són *empreses d'ecoturisme* les empreses que duen a terme activitats turístiques dirigides al públic en general, de manera habitual i professional, mitjançant preu, en espais naturals, amb la finalitat d'afavorir la

conservació del territori, del patrimoni etnogràfic rural i natural, i conèixer-los i interpretar-los, com també contribuir a l'educació ambiental i a l'observació d'espècies de flora i fauna.

2. Reglamentàriament, es determinen els requisits i el règim administratiu aplicable a aquestes empreses.

Article 25. Cobertures d'assegurances

Les empreses de turisme actiu i d'ecoturisme han de tenir subscrits contractes d'assegurança per accidents i de responsabilitat civil que cobreixin de manera suficient els possibles riscos imputables a l'empresa per l'oferta i la pràctica de les activitats que ofereixin i prestin, així com una pòlissa d'assegurances de rescat, trasllat i assistència derivats d'accidents en la prestació d'aquests serveis, en els termes que es fixin reglamentàriament.

Capítol quart. Professions turístiques

Article 26. Concepte

Es consideren *professions turístiques* les professions relatives a la prestació, de manera habitual i retribuïda, de serveis específics directament relacionats amb el sector en les empreses turístiques i, en particular, les tendents a procurar el coneixement, la conservació, la promoció, la informació i el gaudi dels recursos turístics. Són professions turístiques, sense caràcter taxatiu, els informadors turístics i els guies de turisme, així com totes les que es determinin reglamentàriament.

Article 27. Informadors turístics

1. Són *informadors turístics* les persones que desenvolupen de manera retribuïda funcions d'informació sobre els recursos turístics, culturals i naturals d'Andorra, així com les funcions de venda de serveis turístics.

2. L'habilitació dels informadors s'ha de regular reglamentàriament, així com la forma d'obtenir-la, els coneixements adequats que es necessitin i altres requisits que redundin en benefici de la qualitat de la seva activitat. També s'han de regular reglamentàriament les condicions d'accés a la professió i el seu àmbit d'actuació.

Article 28. Guies de turisme

1. Són *guies de turisme* els professionals que es dediquen de manera habitual i retribuïda a prestar serveis d'informació, assistència, planificació i acompanyament en matèria cultural, monumental, artística, històrica i geogràfica als turistes en les seves visites a museus i als béns integrants del patrimoni cultural i natural d'Andorra.

2. L'habilitació, les condicions d'accés, l'àmbit d'actuació i els altres requisits necessaris per exercir la professió de guia es determinen reglamentàriament.

Capítol cinquè. Altres serveis turístics

Article 29. Definició

1. Es consideren *altres serveis turístics* les activitats i els serveis que, per la seva naturalesa, són considerats d'interès per al sector turístic per part del ministeri competent en matèria de turisme per la seva contribució a la diversificació de l'oferta i al desenvolupament del turisme a Andorra.

2. En tot cas, tenen la consideració d'altres serveis turístics els següents:

- a) Els complexos turístics d'esquí i les estacions de muntanya, de conformitat amb la llei que regula les estacions de muntanya vigent en cada moment.
- b) Els centres que ofereixin, conjuntament, serveis de salut i de benestar i les estacions termals.
- c) Els parcs temàtics.
- d) Centres de congressos i operadors professionals de congressos (OPC).
- e) Empreses d'espectacles, activitats recreatives i animació turística.
- f) Empreses de restauració.
- g) Empreses de transport de viatgers en la realització de rutes turístiques.

- h) Empreses digitals especialitzades en turisme i creadors de continguts.
- i) Els complexos de golf.
- j) Les activitats dedicades a donar valor al patrimoni cultural o natural.
- k) Les oficines de turisme i els centres d'atenció al turista.
- l) L'oferta comercial d'Andorra, de conformitat amb la Llei del comerç.
- m) Altres serveis que es determinin reglamentàriament.

3. El Govern, a proposta del ministeri competent en matèria de turisme, pot fixar reglamentàriament els requisits exigits per desenvolupar aquestes activitats turístiques quan no existeixi una regulació sectorial o així ho requereixi la protecció dels usuaris d'aquests serveis.

Article 30. *Promoció de l'oferta comercial i de restauració com a complement turístic*

1. El ministeri competent en matèria de turisme, conjuntament amb Andorra Turisme, SAU, ha de promoure la projecció, la consolidació i la diversificació de l'oferta comercial i de restauració d'Andorra en el seu conjunt, com a element integrant i complementari de l'oferta turística del país.

2. A aquest efecte, i en coordinació amb els òrgans i les entitats competents en matèria de comerç, consum i les altres administracions públiques implicades, han d'impulsar la realització d'activitats, plans i iniciatives que contribueixin a reforçar el seu paper estratègic en l'atracció de turistes, la millora de l'experiència turística, la competitivitat i la desestacionalització de l'oferta turística, procurant la inclusió adequada d'aquestes accions en els instruments de planificació corresponents.

Títol VI. Promoció i foment del turisme

Capítol primer. Promoció d'Andorra com a destinació turística integral

Article 31. *Definició*

S'entén per *promoció turística* el conjunt d'actuacions mitjançant les quals es fomenta el coneixement del destí Andorra i la fidelització de les persones que el visiten com a turistes, i es facilita la comercialització del producte turístic andorrà, tant al mercat nacional com internacional.

Article 32. *Principis d'actuació en matèria de promoció turística*

1. Andorra, en conjunt, es considera, als efectes d'aquesta Llei, una destinació turística integral. Els seus recursos i serveis requereixen un tractament unitari en la promoció fora del territori andorrà. La promoció d'aquesta imatge ha d'integrar la diversitat dels destins turístics d'Andorra.

2. S'ha de potenciar el destí turístic d'Andorra al mercat nacional, europeu i internacional, afavorint l'ajust adequat entre les accions promocionals que cal desenvolupar, les demandes del mercat i el desenvolupament sostenible del turisme.

3. La promoció s'ha d'orientar als diversos segments de mercat, diversificant una oferta turística autèntica i de qualitat que ofereixi una imatge d'Andorra com a destinació turística singular.

4. El ministeri competent en matèria de turisme, amb la consulta prèvia al Consell Nacional de Turisme, ha de fomentar la participació i la coordinació amb els comuns i amb les associacions empresarials més representatives del sector turístic en les activitats de promoció.

Article 33. *Creació, modificació, utilització i extinció de la marca Andorra*

1. Es crea la marca Andorra, com a distintiu exclusiu i integral del país i de la seva imatge global en l'àmbit internacional, titularitat del Govern, que prestigia els recursos, els productes i els serveis turístics, i fomenta una imatge de qualitat de l'oferta turística d'Andorra als mercats nacionals i internacionals. La titularitat de la marca Andorra correspon al Govern i la seva promoció ha de ser liderada per Andorra Turisme, SAU.

2. La marca Andorra s'ha de regular reglamentàriament, en particular la descripció i l'àmbit, així com les normes d'utilització.

3. Sense perjudici del que s'ha dit anteriorment, la creació, la modificació, l'extinció i la utilització de les marques turístiques estan subjectes al que disposa la normativa vigent sobre marques i noms comercials.

Article 34. Promoció de la marca Andorra

La promoció de la marca Andorra té els objectius següents:

- a) Vetllar pel correcte posicionament i la imatge diferencial de la marca als mercats turístics.
- b) Identificar els elements associats a la marca per a una millor difusió.
- c) Supervisar de manera continuada l'estratègia de comunicació de la marca, que ha de tenir una orientació definida cap als clients finals i al mercat turístic en general.

Article 35. Mesures de promoció turística

Per promocionar la imatge d'Andorra com a destinació turística integral, es poden adoptar totes les mesures que es considerin necessàries, entre les quals:

- a) L'elaboració i el desenvolupament de plans i programes específics de promoció orientats a sectors i destins determinats.
- b) El disseny i l'execució de campanyes de promoció de recursos i productes turístics.
- c) La coordinació i la gestió de la informació turística institucional.
- d) La participació en fires i certàmens, tant a escala nacional com internacional.
- e) L'edició de publicacions orientades a la difusió i la comercialització del turisme.
- f) El patrocini d'iniciatives de promoció i comercialització d'interès per al sector turístic andorrà.
- g) L'impuls a la utilització de les noves tecnologies de la informació i la comunicació.
- h) La participació en accions coordinades amb organismes internacionals que incideixin positivament en la imatge dels recursos i productes turístics.
- i) La participació en activitats promocionals amb xarxes de caràcter nacional i internacional, especialment amb aquelles en què Andorra té una presència destacada.
- j) Qualsevol altra activitat relacionada amb la promoció turística d'Andorra que es consideri d'interès.

Article 36. Portal turístic

1. El Portal turístic es configura com una plataforma digital de promoció turística que incorpora publicitat institucional en matèria de turisme, informació sobre activitats, productes i serveis turístics i qualsevol altra informació que el ministeri competent en matèria de turisme consideri d'interès per als potencials usuaris turístics.

2. La plataforma digital ha de ser accessible amb la finalitat que les persones amb alguna discapacitat puguin percebre-la, entendre-la, navegar-hi i interactuar-hi amb els proveïdors dels serveis turístics, sobre la base de la informació oferta en formats i canals accessibles. Aquesta informació ha de ser precisa, fiable i actualitzada, perquè cada consumidor pugui prendre decisions sobre la seva visita al país.

Article 37. Declaracions d'interès turístic nacional

1. El Govern pot declarar d'interès turístic nacional les iniciatives, els esdeveniments, les activitats o els sectors de naturalesa cultural, artística, esportiva, gastronòmica o festiva que suposin la manifestació de valors propis i de la tradició popular andorrana, així com un valor econòmic rellevant per al conjunt de l'economia del país, sempre que tinguin una importància especial com a recurs turístic.

2. També es pot efectuar aquesta declaració en relació amb les activitats que, per la seva capacitat de generar fluxos turístics recurrents, tinguin un interès turístic estratègic. La declaració d'una iniciativa, esdeveniment o activitat d'interès turístic nacional no exclou el compliment d'aquesta Llei ni de la resta de normativa sectorial aplicable.

3. Les iniciatives, els esdeveniments i les activitats o sectors declarats d'interès turístic nacional:

- a) Han de garantir la seva alineació amb els objectius de sostenibilitat, innovació i competitivitat de l'estratègia turística, i afavorir la desestacionalització i la millora de l'oferta turística.

b) Estan subjectes a la potestat reguladora, planificadora i inspectora del Govern, que pot establir instruments específics de seguiment, coordinació i avaluació estratègica.

4. Reglamentàriament, s'han de fixar els requisits, les condicions i el procediment que cal seguir per obtenir la declaració d'interès turístic nacional, així com els efectes d'aquesta declaració.

5. En tot cas, la declaració d'interès turístic nacional requereix l'informe preceptiu del comú o dels comuns en què es desenvolupi la iniciativa, l'esdeveniment, l'activitat o el sector objecte de la declaració. En la proposta de declaració, el Govern ha de referir expressament els efectes que té la declaració d'interès turístic nacional.

Capítol segon. Foment del sector turístic

Article 38. Definició

S'entén per *foment del sector turístic* l'activitat encaminada a potenciar l'oferta turística mitjançant mesures concretes orientades a la millora de la competitivitat, l'ocupació i la internacionalització de les empreses i els seus professionals.

Article 39. Objectius de l'activitat de foment

El ministeri competent en matèria de turisme, amb la consulta prèvia al Consell Nacional de Turisme, ha d'elaborar programes per potenciar l'oferta turística mitjançant mesures de foment que permetin assolir, entre altres, els objectius següents:

- a) Diversificar segmentar i desestacionalitzar l'oferta turística mitjançant la incentivació de productes propis del turisme d'Andorra.
- b) Modernitzar l'oferta turística mitjançant l'actualització d'instal·lacions, infraestructures i serveis, i la millora de la productivitat i la competitivitat.
- c) Donar valor i conservar els recursos turístics vinculats essencialment al patrimoni cultural i natural d'Andorra.
- d) Potenciar els ensenyaments turístics i la qualificació dels professionals del sector mitjançant el reciclatge professional i l'especialització.
- e) Incentivar el creixement selectiu i qualitatiu de l'oferta turística i adequar-la a la demanda del mercat, com a mesura per millorar-ne la competitivitat.
- f) Contribuir a la realització de treballs consistents en l'elaboració d'estudis, estadístiques, publicacions i investigacions sobre el sector turístic.
- g) Potenciar les actuacions dels comuns en matèria de turisme relatives a la rehabilitació i la dotació d'infraestructures, equipaments o serveis d'interès turístic.
- h) Promoure el turisme gastronòmic i la conservació de les tradicions culinàries pròpies d'Andorra com a element diferenciador i valor afegit del destí.
- i) Assentar les bases de l'acció climàtica i la resiliència del sector turístic.
- j) Qualsevol altra activitat relacionada amb el foment del sector turístic que el ministeri competent en matèria de turisme pugui considerar d'interès.

Article 40. Foment de la desestacionalització

1. El ministeri competent en matèria de turisme, en coordinació amb els òrgans i les entitats competents i amb les administracions públiques implicades, ha d'impulsar la realització d'activitats, plans i iniciatives que contribueixin a dinamitzar el sector turístic durant la temporada baixa, així com a prolongar la durada de la temporada alta, amb l'objectiu de fomentar la desestacionalització i reduir la dependència dels períodes d'alta ocupació.

2. A aquest efecte, s'han de desenvolupar programes específics inclosos en els instruments de planificació turística corresponents, orientats a sectors específics com el turisme de muntanya, el turisme esportiu, el turisme cultural, el turisme gastronòmic i el turisme de salut i benestar, entre d'altres, que puguin representar un interès turístic estratègic.

3. Aquestes accions han de fomentar una oferta turística més diversa i dinàmica, adaptada als perfils de turistes, i impulsar el desenvolupament de productes propis del turisme a Andorra.

4. Les campanyes de promoció turístiques previstes per a l'exercici següent s'han de comunicar al Consell Nacional de Turisme, amb una antelació suficient, i sense perjudici que es puguin modificar amb posterioritat a comunicar-se per qualsevol motiu sobrevingut.

Article 41. *Foment de l'associacionisme*

1. El ministeri competent en matèria de turisme ha de fomentar l'associacionisme professional i empresarial dins del sector turístic, tant en l'àmbit públic com privat, amb l'objectiu de concentrar esforços i coordinar actuacions.

Les administracions turístiques han de donar suport a les actuacions de les associacions professionals i empresarials legalment constituïdes.

2. Així mateix, s'ha de donar suport a les actuacions d'aquestes associacions que tinguin per objecte l'estudi i la investigació, el foment i la promoció del turisme a Andorra.

Capítol tercer. Formació i professionalització del sector turístic

Article 42. *Formació i innovació en turisme*

1. El ministeri competent en matèria de turisme ha de promoure l'adaptació de la formació en turisme a les necessitats de les empreses turístiques establertes a Andorra, tenint en compte les particularitats locals i la transformació contínua del sector. Per això, s'ha de fomentar una formació per a l'ocupació eminentment pràctica, especialitzada i orientada a la millora de la competitivitat, la dignificació i la professionalització del sector, en línia amb els objectius establerts en el Pla nacional de turisme.

2. Per la via reglamentària, el Govern pot establir una formació mínima requerida i obligatòria per a determinats perfils professionals del sector turístic. Aquesta formació ha de dissenyar-se d'acord amb la naturalesa de les funcions desenvolupades i ha de ser flexible i adaptada a les necessitats del sector, i pot impartir-se mitjançant formats innovadors, com càpsules o píndoles formatives digitals. Així mateix, es poden reconèixer els programes de formació propis que duguin a terme les empreses de més de cinquanta treballadors. Reglamentàriament, s'han d'establir els requisits per a aquest reconeixement.

3. El ministeri competent en matèria de turisme ha de promoure la implantació de la formació en turisme en l'elaboració dels plans d'educació, i fomentar l'ensenyament del fet turístic des de l'educació primària, facilitant per a això els recursos materials i personals necessaris per assolir aquest objectiu.

4. El ministeri competent en matèria de turisme, en el marc de les seves funcions i en coordinació amb el ministeri competent en matèria d'educació, ha d'adoptar totes les mesures necessàries per a la millora i el desenvolupament de la formació, l'exercici i les professions turístiques, fomentant la recerca, el desenvolupament i la innovació en totes les matèries que puguin beneficiar el sector turístic i els seus professionals.

5. El ministeri competent en matèria de turisme també, en el marc de les seves funcions i en coordinació amb el ministeri competent en matèria d'educació, pot promoure la subscripció de convenis de col·laboració amb institucions d'educació superior, en particular amb universitats, amb l'objectiu de fomentar i enfortir els estudis relacionats amb el sector turístic. Aquesta col·laboració pot orientar-se tant al disseny de programes acadèmics específics com al desenvolupament d'activitats i estratègies de formació contínua dirigides als professionals del sector turístic, en línia amb les necessitats del sector i els objectius establerts en el Pla nacional de turisme. Igualment, aquesta col·laboració pot orientar-se a la realització d'estades formatives a l'efecte d'impulsar la preservació dels recursos turístics, culturals i naturals.

Capítol quart. Informació i comunicació turística

Article 43. *Informació turística*

1. El ministeri competent en matèria de turisme, en col·laboració amb Andorra Turisme, SAU, s'ha de dotar de mitjans i sistemes d'informació orientats a proporcionar el coneixement de l'oferta i la demanda turístiques i a garantir l'atenció de peticions d'informació.

2. S'ha de potenciar especialment l'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació tant en la difusió interior i exterior dels recursos turístics com en les relacions entre l'Administració, els empresaris turístics i els turistes. Andorra Turisme, SAU ha de col·laborar amb el ministeri competent en matèria de turisme als efectes previstos en aquest apartat.

3. Les oficines de turisme poden ser de titularitat del Govern, d'Andorra Turisme, SAU o dels comuns i es poden organitzar en xarxes a l'efecte de promoure l'homogeneïtat dels serveis que ofereixen.

4. Les oficines d'informació turística són dependències obertes al públic que presten un servei consistent a facilitar als turistes orientació, assistència i informació turística, així com a la venda de serveis turístics.

5. Tota la informació turística proporcionada ha de ser precisa, fiable i actualitzada, perquè cada consumidor pugui prendre decisions sobre la seva visita al país.

6. El ministeri competent en matèria de turisme pot establir, conjuntament amb Andorra Turisme, SAU i amb els comuns, amb la subscripció prèvia del conveni corresponent, programes de gestió i de col·laboració, amb l'objectiu de dinamitzar i coordinar projectes d'interès per promoure el coneixement de l'oferta i la demanda turístiques i garantir l'atenció de peticions d'informació.

El conveni esmentat al paràgraf anterior ha de definir el règim de reunions i de presa de decisions.

Article 44. *Senyalització turística*

1. El ministeri competent en matèria de turisme ha de promoure una senyalització turística homogènia, clara i harmonitzada que faciliti l'accessibilitat i el coneixement dels recursos i destinacions turístiques als visitants en tot el territori andorrà, tot contribuint a la qualitat de la imatge turística del país.

2. A aquest efecte, ha d'elaborar, en col·laboració amb els comuns, un "Manual de senyalització turística d'Andorra", que ha de ser utilitzat per la resta d'administracions públiques. La senyalització s'ha d'elaborar en coordinació amb els comuns i amb els altres departaments del Govern competents, particularment en matèria de mobilitat, de protecció del medi ambient, del patrimoni natural i del paisatge, així com i de patrimoni cultural, d'acord amb la normativa sectorial aplicable.

3. En matèria de publicitat exterior, i tot respectant les competències atribuïdes als comuns, el Govern, a proposta del ministre competent en turisme i dels altres ministres amb competència en les matèries referides en l'apartat 2, ha de desplegar reglamentàriament la definició, instal·lació, les característiques físiques, els criteris d'emplaçament i d'integració dels rètols, panells i altres elements de publicitat exterior situats en àmbits interurbans i urbans, inclosos els que s'ubiquin en entorns naturals, disposin o no d'una figura específica de protecció, així com els procediments de concessió de llicències, inspecció i sanció.

Aquesta regulació ha de vetllar per una bona imatge turística del país, assegurant-ne la qualitat turística i la coherència de la imatge de la destinació. Igualment, ha de garantir la protecció del paisatge i del medi ambient, així com la posada en valor dels elements i dels béns que integren el patrimoni cultural i ha de tenir en compte la seguretat i la fluïdesa de la mobilitat.

Capítol cinquè. Ajuts, subvencions i mesures honorífiques

Article 45. *Ajuts i subvencions al sector turístic*

1. El Govern, a proposta del ministeri competent en matèria de turisme, pot establir, d'acord amb la normativa aplicable, línies d'ajut i atorgar subvencions a empreses turístiques i a altres entitats i associacions com a mesures per estimular la realització de les accions fixades en els programes de promoció i foment

del turisme. També ho poden fer els comuns, amb l'objectiu de promocionar i fomentar el turisme en les parròquies respectives.

2. L'atorgament dels ajuts i les subvencions esmentats s'ha de fer d'acord amb els principis de publicitat, objectivitat, lliure concurrència, igualtat, respecte a les regles de la lliure competència i adequació a la legalitat pressupostària.

3. Reglamentàriament, s'han d'establir les bases i els procediments de les línies d'ajut.

Article 46. *Incentius i estímuls honorífics*

1. El ministeri competent en matèria de turisme pot crear i atorgar incentius i estímuls honorífics en reconeixement de les actuacions que contribueixin a assolir un turisme de qualitat i sostenible.

2. Així mateix, el ministeri competent en matèria de turisme pot crear i atorgar incentius i estímuls honorífics amb la finalitat de fomentar la formació especialitzada per als professionals del sector turístic i la implementació de sistemes de certificació de sostenibilitat per al turisme. Els requisits i les condicions per atorgar-los s'han d'establir reglamentàriament, sense perjudici de la normativa vigent en la matèria.

3. Reglamentàriament, s'han de desenvolupar les convocatòries per concedir medalles, guardons, distincions i premis, sense perjudici de la normativa vigent en la matèria.

Títol VII. Qualitat i innovació turística

Capítol primer. Qualitat turística

Article 47. *Qualitat turística*

1. Les administracions públiques han d'impulsar una estratègia d'actuació en matèria de qualitat turística, orientada a una atenció òptima i homogènia als usuaris dels serveis turístics, a satisfer les seves expectatives i a fidelitzar-los, mitjançant la millora continuada dels productes o serveis que utilitzen.

2. Les actuacions que cal desenvolupar en l'àmbit de l'estratègia de qualitat turística s'han d'articular mitjançant disposicions reglamentàries, sense perjudici del que disposi el pla corresponent sobre aquesta matèria.

Article 48. *Objectius*

L'estratègia de qualitat turística s'ha d'articular sobre establiments, serveis i destins turístics, conforme, entre altres, a les mesures i els instruments següents:

- a) Crear marques o distintius de qualitat.
- b) Promoure les activitats d'avaluació o certificació de la qualitat, fetes per entitats especialitzades.
- c) Impulsar i fomentar la implantació i el manteniment de sistemes de gestió de qualitat normalitzats de reconeixement ampli.
- d) Fomentar l'elaboració de cartes de qualitat o la participació en cartes de qualitat elaborades per entitats especialitzades.
- e) Afavorir l'anàlisi de les expectatives, de les necessitats i de la satisfacció turística, i promoure sistemes d'autocontrol per als serveis turístics.
- f) Desenvolupar programes específics d'actuació que incideixin en l'accessibilitat turística.
- g) Promocionar els establiments, serveis i destins turístics que obtinguin certificacions o distincions en matèria de qualitat turística, sostenibilitat ambiental i accessibilitat.
- h) Qualsevol altra acció pública o de suport a la iniciativa privada dirigida a promoure la prestació de serveis turístics de qualitat, que transmeti als usuaris turístics una imatge d'excel·lència vinculada al destí "Andorra".

Capítol segon. Innovació turística

Article 49. *Innovació turística*

1. El ministeri competent en matèria de turisme ha de donar suport a la innovació i a la modernització tecnològica de les empreses, els establiments i serveis turístics, com a instrument estratègic per incrementar la seva competitivitat i sostenibilitat. A aquest efecte, pot adoptar les mesures que consideri necessàries i utilitzar els instruments que resultin procedents.

2. Igualment, el ministeri ha de promoure la professionalització i regulació de nous actors de l'ecosistema digital turístic, incloent-hi creadors de contingut i altres actors digitals especialitzats en turisme. S'ha de fomentar la seva integració responsable en l'estratègia de turisme nacional, amb l'objectiu d'assegurar la qualitat de la informació difosa i vetllar per la seva alineació amb els objectius de competitivitat i sostenibilitat.

Article 50. *Accions d'R+D+I*

1. El ministeri competent en matèria de turisme, en coordinació amb Andorra Turisme, SAU, Andorra Digital, SA, la Fundació Privada del Sector Públic Andorra Recerca i Innovació, la resta de departaments governamentals competents, i amb qualsevol altra entitat privada de titularitat pública, han de fomentar la cultura de la recerca, el desenvolupament i la innovació (R+D+I) entre els agents professionals del sector turístic andorrà, amb l'objectiu de millorar la competitivitat de les empreses, els productes i els destins turístics, la seva sostenibilitat i les sinergies amb la resta del sistema productiu d'Andorra, i també a l'efecte de millorar les dades estadístiques relatives a les activitats turístiques.

2. Així mateix, el ministeri competent en matèria de turisme ha d'aprofundir en la recerca i l'anàlisi de l'evolució del sector turístic en una doble vessant: l'anàlisi de les operacions estadístiques i la transferència de resultats al sector com a instrument dirigit a millorar-ne el coneixement, orientar la innovació i incrementar la competitivitat i la sostenibilitat.

3. Les anàlisis de l'activitat turística han de procurar la col·laboració dels comuns i de les associacions i els agents del sector turístic.

Article 51. *Sistema d'intel·ligència turística i transferència de coneixement*

1. Les administracions públiques i les entitats esmentades en l'article anterior han de promoure un sistema d'intel·ligència turística i transferència de coneixement orientat a l'anàlisi, l'estudi i la difusió dels comportaments i les tendències de la demanda turística, tenint en compte les dades estadístiques periòdiques esmentades a la lletra v de l'article 19, amb l'objectiu d'aportar valor afegit als agents turístics andorrans en el seu procés de millora de la qualitat i increment de la competitivitat.

2. Són finalitats del sistema d'intel·ligència turística i transferència de coneixement:

- a) Establir un sistema d'informació estadística que garanteixi la fiabilitat de les dades obtingudes i la seva actualització permanent.
- b) Elaborar la informació de caràcter micro i macroeconòmic de l'oferta i la demanda en el sector turístic que permeti desenvolupar el màxim potencial del territori i facilitar la presa avançada de decisions estratègiques.
- c) Determinar l'evolució natural del mercat turístic, per permetre a les empreses i als destins d'Andorra anticipar-se a la competència.

3. El sistema d'intel·ligència turística ha de permetre l'accés a les dades de manera estructurada, amb l'objectiu que puguin aportar valor afegit als agents del sector turístic, i millorar la presa de decisions i afavorir la innovació i l'eficiència en el sector esmentat.

Títol VIII. Sostenibilitat i circularitat

Capítol primer. Turisme sostenible

Article 52. *Definició*

S'entén per *turisme sostenible* el que té plenament en compte les repercussions actuals i futures, econòmiques, socials i ambientals, per tal de satisfer les necessitats dels turistes, de la indústria, de l'entorn i de les comunitats amfitriones.

Article 53. *Principis generals de protecció i conservació del patrimoni cultural i natural*

1. Les activitats turístiques, en el marc d'un desenvolupament sostenible, s'han de desenvolupar amb subjecció a la normativa ambiental i de protecció i conservació del patrimoni cultural i natural d'Andorra, segons es defineix a la Convenció sobre la protecció del patrimoni mundial, cultural i natural, adoptada per la Conferència General de la UNESCO l'any 1972.

2. L'activitat turística d'Andorra s'ha d'orientar vers la millora de la competitivitat del sector mitjançant el desenvolupament del turisme sostenible, atenent principalment la preservació i la conservació dels recursos turístics, procurant-ne un aprofitament correcte i proporcionat que garanteixi la perdurabilitat, la conservació i el manteniment del llegat natural, cultural, artístic i social d'Andorra, i que contribueixi de manera equitativa al creixement econòmic i al benestar general.

3. Els òrgans administratius encarregats de la gestió o la protecció dels recursos turístics han de fomentar un desenvolupament del turisme sostenible basat en un equilibri territorial, social i econòmic, i limitat segons la capacitat de càrrega que, si escau, s'hagi determinat per a les visites a llocs o àrees protegits.

4. Les actuacions públiques en matèria de turisme han d'anar dirigides a promoure i garantir un turisme respectuós amb el medi ambient, especialment pel que fa a les zones protegides per la normativa ambiental, i en els recursos turístics en risc de sobreexplotació o de desequilibri.

5. La política turística ha de procurar adaptar Andorra als efectes del canvi climàtic i ha de promoure accions per mitigar riscos i generar oportunitats, d'acord amb el que estableix la Llei d'impuls de la transició energètica i del canvi climàtic (Litecc). De manera coordinada amb les administracions competents en aquesta matèria, s'ha de dur a terme un seguiment continu de l'evolució del clima al territori andorrà per valorar-ne l'impacte potencial sobre l'activitat turística, i estudiar l'impacte d'aquesta activitat sobre el canvi climàtic.

Article 54. *Prevenió de la contaminació i responsabilitat per danys ecològics*

1. Les activitats turístiques s'han de desenvolupar amb subjecció a la normativa ambiental i de protecció i conservació dels recursos naturals, amb una atenció especial a les normes sobre residus sòlids, sanitat i salubritat de l'aigua, qualitat de l'aire i del sòl, conservació dels espais naturals protegits, defensa de la flora i la fauna, especialment la protegida autòctona, i contaminacions físiques, químiques, biològiques o acústiques.

2. Les activitats turístiques s'han de desenvolupar d'acord amb el principi de no causar un dany significatiu al medi ambient, en coherència amb els Objectius de desenvolupament sostenible marcats per les Nacions Unides (ODS) i en aplicació dels criteris establerts per la normativa ambiental vigent.

Article 55. *Estratègies de sostenibilitat turística*

1. El ministeri competent en matèria de turisme, amb la consulta prèvia amb el Consell Nacional de Turisme, ha d'impulsar estratègies orientades a garantir la sostenibilitat en el sector turístic.

2. Aquestes estratègies han de facilitar la implicació activa de residents, turistes i agents turístics, promovent la seva contribució efectiva a:

- a) La millora dels serveis de què gaudeixen els turistes.
- b) La millora de les infraestructures i dotacions turístiques.
- c) L'impuls de bones pràctiques laborals i la lluita contra la precarietat laboral en el sector turístic.

- d) La lluita contra l'intrusisme en el sector de l'allotjament turístic.
- e) La promoció turística d'Andorra en el marc d'una política de desestacionalització del turisme.
- f) L'enfortiment de la competitivitat del destí turístic als mercats internacionals.
- g) L'atracció de turistes amb un alt grau de consciència ambiental, que contribueixin a la conservació i la promoció del patrimoni cultural i natural d'Andorra.
- h) La captació i organització d'esdeveniments turístics, esportius i culturals de projecció internacional.
- i) El posicionament d'Andorra com a destinació turística sostenible.
- j) L'impuls de la digitalització de l'oferta turística i la gestió intel·ligent de la demanda.
- k) La promoció i la incentivació de bones pràctiques ambientals, culturals i socials en tots els àmbits del sector.
- l) L'educació i sensibilització sobre la sostenibilitat del turisme, tant entre els professionals del sector com entre els turistes i la població local.
- m) L'acció climàtica i la resiliència climàtica del sector turístic.

3. El ministeri competent en matèria de turisme pot establir, amb la consulta prèvia amb el Consell Nacional de Turisme, línies d'actuació específiques, programes de formació, incentius i mecanismes de col·laboració amb el sector privat per promoure el desenvolupament del turisme sostenible. Els requisits i les condicions corresponents s'han d'establir reglamentàriament, sense perjudici de la normativa vigent en la matèria.

Article 56. *Espai turístic saturat*

1. El ministeri competent en matèria de turisme, amb la consulta prèvia a les autoritats competents en matèria de medi ambient i als comuns afectats, pot declarar, amb caràcter excepcional, *espai turístic saturat* la part del territori on existeixin problemes ambientals relacionats amb l'activitat turística.
2. En aquests casos, i en els termes establerts reglamentàriament, es pot limitar temporalment l'exercici de determinades activitats turístiques, sempre que aquestes limitacions siguin necessàries i proporcionades per resoldre els problemes ambientals, fins que desapareguin les circumstàncies que van motivar la declaració, sense que en cap cas no es puguin establir prohibicions de caràcter general.

Capítol segon. Circularitat en les activitats turístiques

Article 57. *Circularitat*

1. Als efectes d'aquesta Llei, s'entén per *circularitat* el principi que orienta la transició cap a una economia circular, passant d'un model econòmic lineal a un de més eficient i sostenible, que optimitza l'ús dels recursos naturals, minimitza els impactes ambientals, fomenta l'eficiència per tal que els productes i recursos mantinguin la seva utilitat i valor durant el màxim temps possible, i evita emissions i pèrdues materials.
2. La circularitat també promou un consum responsable i eficient, minimitzant la generació de residus i optimitzant-ne la gestió, augmentant la reutilització i el reciclatge, i reduint les opcions de gestió de residus menys eficients.

Article 58. *Circularitat en les activitats turístiques*

1. Les activitats turístiques, en el marc d'una transició cap a una economia circular, s'han de desenvolupar amb subjecció a la Llei d'economia circular (LEC) i a la Llei de residus, així com a qualsevol altra disposició sectorial en matèria d'eficiència energètica, consum responsable o altres que siguin aplicables.
2. Totes les persones físiques i jurídiques que desenvolupin activitats turístiques a Andorra han d'observar els principis de circularitat i promoure l'adopció de bones pràctiques ambientals i de circularitat, entre altres.

Article 59. *Integració de l'Estratègia d'economia circular en el sector turístic*

1. El ministeri competent en matèria de turisme ha de promoure l'aplicació i la integració dels objectius de l'Estratègia d'economia circular en el Pla nacional de turisme, així com en els diversos tipus d'empreses i activitats turístiques, en coherència amb el que estableix l'article 7 de la Llei 25/2022, del 30 de juny, d'economia circular (LEC).

2. A aquest efecte, el ministeri competent en matèria de turisme ha d'impulsar l'adopció de bones pràctiques ambientals i de circularitat per part de les empreses turístiques i altres operadors del sector, amb els objectius següents:

- a) Elevar la sostenibilitat econòmica, ambiental i social al màxim nivell.
- b) Contribuir, des de l'ecodisseny de productes i serveis, l'adopció de noves tecnologies netes i l'optimització dels processos de producció i consum, a la regeneració de l'ecosistema i del sistema econòmic i social.
- c) Adoptar un compromís d'increment permanent d'eficiència en la gestió dels recursos, per desvincular-ne l'ús i el consum del creixement econòmic.
- d) Augmentar la competitivitat turística mitjançant la reducció dels costos operatius, l'oferta de productes i serveis ecoinnovadors, la captació de talent, l'enfortiment de les relacions amb els grups d'interès i/o la fidelització de la marca.
- e) Afavorir la desestacionalització de l'activitat turística per incrementar la rendibilitat econòmica i social del turisme.
- f) Reduir la petjada ambiental de l'activitat turística (petjada de carboni, hídrica i de consum d'energia).
- g) Reduir les pèrdues i el malbaratament d'aliments i materials en les cadenes de producció i consum.
- h) Minimitzar els riscos per a la salut humana i el medi ambient.
- i) Reduir el consum energètic en tota la cadena de valor del sistema turístic.

3. El ministeri competent en matèria de turisme pot establir, amb consulta prèvia amb el Consell Nacional de Turisme, línies d'actuació específiques, programes de formació, incentius i mecanismes de col·laboració amb el sector privat per facilitar la transició cap a un model turístic alineat amb els principis de circularitat. Els requisits i les condicions corresponents s'han d'establir reglamentàriament, sense perjudici de la normativa vigent en la matèria.

Títol IX. Control de la qualitat turística

Capítol primer. Inspecció turística

Article 60. *Inspecció turística*

1. Les facultats de control i verificació del compliment del que estableix aquesta Llei i les lleis concordants, així com les disposicions que la desenvolupin, corresponen al ministeri competent en matèria de turisme, que exerceix la funció inspectora en matèria de turisme a Andorra.

2. La inspecció d'allotjaments turístics forma part de la inspecció turística del ministeri competent i es regeix pel que disposa la Llei general de l'allotjament turístic, i, en el que no hi està previst, s'aplica de forma supletòria aquesta Llei.

3. Els fets constatats pel personal dependent de la inspecció turística que es formalitzin en document públic tenen valor probatori i gaudiran de la presumpció de veracitat, sense perjudici de les proves que, en defensa dels seus drets o interessos, puguin aportar o assenyalar les mateixes persones interessades.

Article 61. *Personal de la inspecció turística*

1. Per complir les funcions d'inspecció, l'Administració competent en matèria de turisme pot disposar de tants inspectors com necessitin els seus diversos serveis i dependències.

2. La coordinació i la cooperació amb altres departaments ministerials i amb altres administracions públiques es considera un instrument essencial per al control de l'intrusisme en el sector, així com per al millor control, per part de les administracions competents, d'altres condicions com les ambientals, de salubritat i higiene, i el compliment de les condicions i els drets laborals.

3. El personal d'inspecció, quan actui en l'exercici de la seva funció inspectora, té la consideració d'autoritat a tots els efectes, especialment pel que fa a la responsabilitat administrativa i penal de les persones que ofereixin obstrucció, resistència o cometin atemptats o desacataments contra ells en actes de servei.

4. En el desenvolupament de les seves actuacions d'inspecció, el personal de la inspecció turística pot sol·licitar el suport, el concurs, l'auxili i la protecció que li siguin necessaris de qualsevol altra autoritat en el seu àmbit competencial corresponent, especialment del Cos de Policia.

Article 62. *Funcions de la inspecció turística*

Sense perjudici de les funcions previstes a la Llei general de l'allotjament turístic, la inspecció turística té les funcions següents:

- a) Vigilar i comprovar el compliment de les disposicions legals en matèria turística i desenvolupar la investigació d'indicis o fets que puguin comportar la comissió d'una infracció administrativa.
- b) Vetllar pel respecte als drets dels usuaris de serveis turístics.
- c) Verificar els fets causants de reclamacions i denúncies que puguin ser constitutius d'infracció de la normativa turística.
- d) Col·laborar en les tasques de difusió i informació de noves disposicions normatives en matèria turística, o de la modificació de les existents i de la seva aplicació per part dels seus destinataris.
- e) Comprovar l'existència de les infraestructures i dels serveis obligatoris imposats per la legislació turística.
- f) Informar les empreses, durant la realització de les seves actuacions, sobre les normes, els drets, les obligacions i les formes de compliment continguts en les disposicions aplicables, en coordinació amb altres administracions públiques.
- g) Col·laborar en els procediments administratius sancionadors o en altres procediments, practicant les diligències que ordeni l'òrgan competent.
- h) Estendre i tramitar les actes d'inspecció emeses en l'exercici de la funció inspectora.
- i) Elaborar els informes que li siguin sol·licitats.
- j) Qualsevol altra funció inspectora que li sigui atribuïda per una norma de rang legal o reglamentari.

Article 63. *Facultats dels inspectors de turisme*

El personal que forma part de la inspecció turística té les facultats següents:

- a) Efectuar visites de comprovació en qualsevol moment i aixecar les actes corresponents.
- b) Examinar la documentació de les persones que duguin a terme activitats turístiques i que estiguin relacionades amb les activitats esmentades.
- c) Fer les citacions oportunes, per tot mitjà admès en dret, a aquestes persones o a qui les representi, en les quals ha de constar la data, el lloc, l'hora i l'objecte de la compareixença, així com els efectes de no acomplir-les.

Article 64. *Actes d'inspecció*

1. Els actes o fets constatats per la inspecció es reflecteixen en una acta que gaudeix de presumpció de veracitat, llevat de prova en contrari, i que es formalitza segons el que es determini reglamentàriament.

2. Les actes d'inspecció tenen caràcter de document públic i valor probatori.

Article 65. *Deures dels inspectors de turisme*

Els inspectors de turisme, en l'exercici de la seva actuació inspectora, tenen els deures següents:

- a) Exhibir l'acreditació de la seva condició en iniciar l'actuació inspectora, llevat que la identificació pugui interferir en aquesta actuació.
- b) Complir amb el deure de secret professional i mantenir la confidencialitat de l'actuació inspectora.
- c) Observar el respecte i la consideració deguts a les persones interessades, informant-les dels seus drets i deures per facilitar-ne el compliment.
- d) Dur a terme l'actuació inspectora amb la màxima celeritat i discreció, procurant que tingui la mínima repercussió en l'activitat turística de què es tracti.

Article 66. *Deures del titular de l'activitat turística i del personal empleat*

1. Els titulars de l'activitat turística, els seus representants legals, el personal empleat degudament autoritzat o, en defecte d'això, les persones que es trobin al capdavant de l'activitat en el moment de la inspecció,

tenen el deure de facilitar als inspectors de turisme l'accés a les instal·lacions i dependències on es desenvolupi l'activitat.

2. Així mateix, han de facilitar tant l'examen dels documents relacionats amb l'activitat turística, proporcionant la possibilitat d'obtenir-ne còpies o reproduccions, com la comprovació de totes les dades que siguin necessàries per als fins de la inspecció.

Capítol segon. Potestat sancionadora

Article 67. *Infraccions administratives en matèria de turisme*

1. Constitueixen infraccions administratives en matèria de turisme les accions, les omissions i els fets tipificats com a tals a la Llei general de l'allotjament turístic, així com els establerts al capítol tercer d'aquest títol.

2. Els establiments d'allotjament turístic resten sotmesos únicament al règim sancionador establert a la Llei general de l'allotjament turístic. La resta d'empreses que efectuïn activitats turístiques queden sotmeses al règim sancionador establert al capítol tercer d'aquest títol.

3. Les infraccions es classifiquen en lleus, greus o molt greus.

4. Les infraccions en matèria de turisme són objecte de sancions administratives, prèvia instrucció de l'expedient sancionador corresponent, que s'inicia d'ofici, per acord de l'òrgan competent, bé per iniciativa pròpia o a conseqüència d'una ordre superior, una petició raonada d'altres òrgans o una denúncia.

Article 68. *Persones responsables*

1. Són responsables de les infraccions administratives en matèria turística:

- a) Les empreses turístiques que incorren en alguna de les infraccions tipificades en aquesta Llei.
- b) Les persones físiques o jurídiques que desenvolupin activitats o serveis turístics a Andorra sense disposar de les autoritzacions preceptives.
- c) Les persones que duguin a terme qualsevol tipus d'activitat o servei turístic que requereixi acreditació, sense haver-ne obtingut.

2. Les persones titulars d'una empresa o que exerceixin una activitat turística són responsables de les infraccions administratives en matèria turística comeses pel personal al seu servei en l'exercici de les seves funcions.

Article 69. *Responsabilitat*

1. Les responsabilitats administratives en matèria turística són compatibles amb l'exigència a la persona física o jurídica infractora de la reposició de la situació alterada per ella mateixa al seu estat original, com també amb la indemnització pels danys i perjudicis causats.

2. També són compatibles amb la restitució a les persones perjudicades de les quantitats percebudes indegudament, en el cas de percepció de preus superiors als publicitats o de cobrament de serveis no prestats, incrementades, si escau, amb els interessos de demora corresponents.

3. La responsabilitat administrativa per infraccions turístiques ho és sense perjudici de la responsabilitat civil, penal o de qualsevol altre tipus en què puguin incórrer les persones declarades responsables en el procediment sancionador. No obstant això, en cap cas no es pot produir una doble sanció pels mateixos fets i en funció dels mateixos interessos públics protegits, si bé s'han d'exigir les altres responsabilitats que es deriven d'altres fets o infraccions concurrents.

En cas que una conducta constitueixi simultàniament una infracció administrativa tipificada en aquesta Llei i en una altra norma sectorial de caràcter especial, s'aplica preferentment el règim d'infraccions i sancions previst en la norma especial, sempre que protegeixi els mateixos interessos públics. Aquesta prevalença no impedeix que es puguin exigir altres responsabilitats derivades de fets o infraccions diferenciades.

4. La instrucció d'una causa penal davant els tribunals de justícia suspèn la tramitació de l'expedient administratiu sancionador que s'hagués iniciat pels mateixos fets i, si escau, l'eficàcia dels actes administratius

d'imposició de sanció. Les mesures administratives que s'haguessin adoptat per salvaguardar la salut i la seguretat de les persones es mantenen mentre l'autoritat judicial no es pronunciï sobre aquestes mesures.

Capítol tercer. Infraccions i sancions

Article 70. *Infraccions lleus*

Constitueixen infraccions administratives de caràcter lleu:

- a) La incorrecció en el tracte a les persones usuàries de serveis turístics per part de qui desenvolupi alguna de les activitats turístiques incloses en aquesta Llei.
- b) La inexactitud en el compliment de les obligacions de comunicació o d'informació amb l'Administració turística competent o amb els usuaris de serveis turístics.
- c) La realització de contractes de prestació de serveis turístics, sigui quin sigui el suport formal, no ajustats a les prescripcions establertes en la norma aplicable.
- d) La utilització indeguda de les marques, símbols identificatius, missatges i estratègies de la imatge turística d'Andorra que no s'ajustin a les directrius dictades pel departament competent de l'Administració turística.
- e) No prestar o prestar deficientment els serveis deguts quan no es causi perjudici als clients.
- f) La negativa a expedir una factura detallada dels serveis o productes consumits a petició de la clientela, així com la inclusió en la factura de serveis no prestats o productes no consumits.
- g) Les deficiències en les condicions de neteja, en el funcionament de les instal·lacions o en el mobiliari o estris que formin part de l'explotació de l'activitat turística.
- h) L'obstaculització a la tasca inspectora quan no arribi a impossibilitar-la.

Article 71. *Infraccions greus*

Constitueixen infraccions administratives de caràcter greu:

- a) La utilització comercial de denominacions o distintius diferents dels que corresponguin a l'activitat, d'acord amb la classificació o inscripció atorgades per l'Administració turística.
- b) El fet que l'empresa, l'establiment o el professional deixi de complir algun dels requisits establerts en la normativa vigent per a l'exercici de l'activitat turística o per obtenir l'autorització corresponent.
- c) La utilització de denominacions per a una activitat turística que puguin induir a error sobre la classificació, la categoria o les característiques d'aquesta activitat.
- d) La prohibició de l'accés lliure o l'expulsió de l'establiment, així com la interrupció en la prestació dels serveis acordats per causa no justificada.
- e) L'incompliment del contracte o de les condicions pactades, respecte al lloc, el temps, el preu o altres elements integrants del servei turístic acordat.
- f) L'obstrucció a la tasca de la inspecció turística en l'exercici de les seves funcions, o no atendre els requeriments formulats durant la inspecció.
- g) La negativa a facilitar a l'Administració qualsevol informació relativa a l'activitat turística desenvolupada, o subministrar-la falsa.
- h) No mantenir vigents les assegurances, les fiances o altres garanties equivalents en les quanties exigides per la normativa turística.
- i) Organitzar activitats d'informació o assistència pròpies de les professions turístiques mitjançant personal no habilitat o autoritzat.
- j) L'incompliment de les disposicions relatives al règim de reserves i cancel·lacions.
- k) L'actitud de resistència, excusa o negativa que dificulti o retardi l'exercici de les funcions d'inspecció, així com la manca de col·laboració de la persona gestora, titular o propietària del recurs turístic amb l'Administració turística.
- l) La comissió de dos o més infraccions lleus en el termini d'un any.

Article 72. *Infraccions molt greus*

Constitueixen infraccions administratives de caràcter molt greu:

- a) Exercir, comercialitzar, oferir o prestar activitats o serveis turístics, o fer-ne publicitat, sense disposar dels requisits necessaris establerts en la normativa o sense tenir l'autorització administrativa prèvia d'inici de l'activitat.
- b) La restricció en l'accés, en la prestació de serveis o l'expulsió injustificada d'un establiment turístic o d'una activitat turística, quan es faci per raó de raça, sexe, discapacitat física, psíquica o mobilitat reduïda, religió, opinió o qualsevol altra circumstància personal o social que suposi discriminació de la persona usuària turística.
- c) La negativa, la resistència o l'obstrucció que impedeixi l'actuació de la inspecció turística, així com l'aportació de documentació inexacta o falsa.
- d) La comissió de dos o més infraccions greus en el termini d'un any.
- e) Les infraccions de la normativa turística que causin un perjudici greu als interessos turístics d'Andorra, que danyin la seva imatge o la dels seus destins turístics, o que causin danys als recursos naturals i ambientals.
- f) Oferir o prestar serveis turístics que continguin com a element de reclam aspectes que vulnerin els drets fonamentals o les llibertats públiques.
- g) No prestar o prestar deficientment els serveis deguts sempre que es causi un perjudici greu als usuaris de serveis turístics.

Article 73. Tipus de sancions

Les infraccions de la normativa turística donen lloc a la imposició de les sancions següents:

- a) Amonestació.
- b) Multa.
- c) Canvi de categoria de l'establiment a una categoria inferior a la que posseeixi.
- d) Suspensió temporal, fins a un màxim de dotze mesos, de l'activitat de l'empresa o de l'exercici professional individual.
- e) Revocació de l'habilitació o autorització atorgada per l'Administració turística competent.
- f) Clausura temporal o definitiva de l'establiment que hagi causat la infracció.

Article 74. Sancions

1. Les infraccions qualificades com a lleus se sancionen amb amonestació o multa de fins a 900 euros.

L'amonestació és procedent en els casos d'infraccions lleus quan no hi hagi reincidència i, donades les circumstàncies i el criteri de proporcionalitat, no es consideri convenient la imposició de multa.

2. Les infraccions qualificades com a greus se sancionen amb multa de 901 a 3.000 euros.

3. Les infraccions qualificades com a molt greus se sancionen amb multa de 3.001 a 18.000 euros.

4. Com a sancions accessòries per les infraccions molt greus es poden imposar la suspensió temporal de l'exercici de l'activitat de l'empresa o de l'exercici professional, la revocació de l'habilitació atorgada per l'Administració turística o la clausura temporal o definitiva de l'establiment.

Article 75. Graduació de les sancions

A banda del que estableix la Llei general de l'allotjament turístic, s'han de tenir en compte les circumstàncies concurrents següents en el moment en què es va produir la infracció administrativa, per a la graduació de les sancions:

- a) El benefici il·lícit obtingut.
- b) El perjudici causat a l'usuari dels serveis turístics.
- c) La categoria de l'establiment i les característiques del servei o l'activitat.
- d) El grau d'intencionalitat.
- e) El perjudici causat a la imatge turística d'Andorra.

Article 76. Prescripció de les infraccions

1. Les infraccions prescriuen:

- a) Les lleus, al cap d'un any.
- b) Les greus, al cap de dos anys.
- c) Les molt greus, al cap de tres anys.

2. El termini de prescripció de les infraccions es computa des del dia en què s'hagin comès.

Article 77. *Prescripció de les sancions*

Les sancions i mesures accessòries a què es refereix aquesta Llei que siguin imposades per infraccions molt greus prescriuen al cap de tres anys; les imposades per infraccions greus, al cap de dos anys, i les imposades per infraccions lleus, al cap d'un any, començant el còmput d'aquests terminis l'endemà del dia en què adquireixi fermesa la resolució per la qual s'imposa la sanció.

Capítol quart. Procediment sancionador

Article 78. *Tramitació*

1. La tramitació dels procediments sancionadors s'ha d'efectuar conforme al que estableix el Codi de l'Administració i d'acord amb el Reglament del procediment sancionador vigent en cada moment.

2. Quan una infracció de les previstes en aquesta Llei pugui ser constitutiva d'infracció penal, els fets s'han de posar en coneixement del Ministeri Fiscal.

3. El procediment sancionador ha de separar la fase instructora de la sancionadora, les quals han de ser encomanades a òrgans diferents.

Article 79. *Incoació*

1. Els procediments sancionadors s'inicien per acord de l'òrgan del ministeri competent en matèria de turisme, en virtut de qualsevol dels actes següents:

- a) La denúncia d'un particular, inclosa la feta en fulls de reclamació.
- b) L'acta subscripta pel personal vinculat a la inspecció turística.
- c) La comunicació de la presumpta infracció formulada per l'autoritat col·laboradora o l'òrgan administratiu que en tingui coneixement.
- d) A iniciativa dels organismes competents en matèria de turisme.

2. Iniciat el procediment, l'òrgan competent per resoldre'l pot adoptar, motivadament, les mesures cautelars adequades per garantir l'eficàcia de la resolució que pugui recaure. En qualsevol cas, aquestes mesures han de ser proporcionades a la finalitat perseguida.

Article 80. *Mesures cautelars*

1. D'acord amb l'article 93 de la Llei 16/2017, del 13 de juliol, general de l'allotjament turístic, el personal de la inspecció turística pot proposar a l'òrgan competent l'adopció de mesures cautelars, que poden consistir en:

- a) El tancament provisional de l'establiment.
- b) La suspensió de les activitats.
- c) La intervenció de mitjans materials.
- d) Qualsevol altra mesura que es consideri oportuna sempre que s'aprecii l'existència d'una situació de risc imminent o de perjudici greu per als clients.

2. Les mesures cautelars s'han d'adoptar en estricte compliment dels principis de legalitat i proporcionalitat, sense que prejutgin la sanció administrativa eventual que s'adopti en el marc de l'expedient sancionador corresponent.

3. L'òrgan competent per adoptar les mesures cautelars és designat pel ministeri competent en matèria de turisme.

Article 81. Conciliació i esmena

1. Amb caràcter previ o simultani a la incoació del procediment sancionador, s'ha d'oferir al presumpte infractor la possibilitat de normalitzar les irregularitats administratives en què hagi incorregut i reparar els perjudicis causats als turistes.

2. La conciliació voluntària per reparar els perjudicis causats als turistes només pot tenir lloc en les reclamacions en què prevalgui un interès particular i aquest perjudici sigui quantificable econòmicament.

3. L'esmena de les irregularitats administratives pot formular-se atenent l'entitat de la infracció i el perjudici que comporti.

4. La conciliació i l'esmena plena comporten l'arxivament de les actuacions o l'atenuació de les infraccions i sancions, atenent la naturalesa i la gravetat dels perjudicis causats, mentre que l'esmena parcial només pot donar lloc a l'atenuació de les infraccions i sancions. No procedeix l'arxivament de les actuacions en els casos d'esmena plena d'infraccions molt greus.

Article 82. Resolució del procediment

La resolució que posi fi al procediment ha de ser motivada i ha de resoldre totes les qüestions plantejades en l'expedient, sense que en la mateixa resolució es puguin acceptar fets diferents dels determinats en el curs del procediment, amb independència de la seva valoració jurídica. La resolució s'ha de notificar en el termini màxim de sis mesos des del seu inici.

Article 83. Execució de la resolució

L'execució de les resolucions dictades en els expedients sancionadors pot efectuar-se mitjançant l'aplicació de les mesures d'execució forçosa previstes en el Codi de l'Administració.

Disposició addicional primera. Integració de les unitats d'inspecció

La unitat d'inspecció dels allotjaments turístics queda integrada en la unitat d'inspecció turística. Les referències a la inspecció dels allotjaments turístics, contingudes a la Llei 16/2017, del 13 de juliol, general de l'allotjament turístic o a qualsevol altra norma s'han d'entendre efectuades a la inspecció turística.

Disposició addicional segona. Publicació del primer estudi realitzat relatiu a la capacitat de càrrega turística

S'encomana al Govern la publicació del primer estudi realitzat relatiu a la capacitat de càrrega turística del país i a les mesures necessàries per garantir la sostenibilitat i la qualitat del sector turístic en un termini de tres mesos a comptar des de l'aprovació de la present Llei.

Disposició addicional tercera. Estudi per a la implementació d'un bàtxelor en turisme

S'encomana al Govern que, en el termini de sis mesos, conjuntament amb la Universitat d'Andorra, estudiï la implementació d'un bàtxelor en turisme.

Disposició addicional quarta. Estudi d'impacte per a la creació d'una vinyeta turística

S'encomana al Govern l'elaboració d'un estudi d'impacte per a la creació d'una vinyeta turística obligatòria aplicable als vehicles amb matrícula estrangera que accedeixin al territori del Principat en un termini de dotze mesos a comptar de l'aprovació de la present Llei. L'estudi ha d'analitzar la implantació d'un sistema de gestió electrònica de la vinyeta, accessible mitjançant una aplicació mòbil i altres canals digitals, que en permeti l'adquisició prèvia o immediata, el control automatitzat i una gestió àgil i eficient, tot garantint la proporcionalitat de l'import en funció de la durada de l'estada, l'ús de la xarxa viària i la tipologia del vehicle.

Disposició derogatòria

Es deroga l'Ordinació número 3 "Publicitat per rètols" del Consell General, aprovada el 5 d'agost del 1982 i totes aquelles altres disposicions de rang igual o inferior que s'oposin al que estableix aquesta Llei.

Disposició final primera. Desplegament reglamentari

El Govern queda facultat per desplegar reglamentàriament el contingut d'aquesta Llei en el termini d'un any a partir de la data en què entri en vigor.

Disposició final segona. Projecte de llei de modificació de l'impost sobre les estades en allotjaments turístics

S'encomana al Govern l'elaboració d'un Projecte de Llei relatiu a la modificació de l'impost sobre les estades en allotjaments turístics. Aquesta modificació haurà de preveure, entre altres mesures, la introducció d'un mecanisme de tributació dinàmica que permeti ajustar l'import de l'impost en funció del nivell de demanda turística, amb increments en períodes d'alta ocupació i reduccions en temporades de menor afluència a Andorra.

Disposició final tercera. Modificació de la Llei 5/2025, del 6 de març, per al creixement sostenible i el dret a l'habitatge

Es modifica l'article 9.7. b) de la Llei 5/2025, del 6 de març, per al creixement sostenible i el dret a l'habitatge, amb el següent redactat:

"Article 9. Limitació a la inversió estrangera immobiliària
(...)

7. També es prohibeix:

(...)

b) I la inversió estrangera immobiliària destinada a apartaments turístics i a immobles amb autorització d'habitatge d'ús turístic.

(...)"

Disposició final quarta. Entrada en vigor

Aquesta Llei entra en vigor l'endemà de ser publicada al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Casa de la Vall, 30 d'abril del 2026

Carles Ensenyat Reig
Síndic General

Nosaltres els coprínceps la sancionem i promulguem i n'ordenem la publicació en el *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Emmanuel Macron
Copríncep d'Andorra
President de la República Francesa

Josep-Lluís Serrano Pentinat
Copríncep d'Andorra
Bisbe d'Urgell